

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ

на Българския Лозарски Съюзъ — София.

„Revue de Viticulture“ — „Weinbau Revue“
à Plevén — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 60 лева.
Редакция и администрация Плѣвень.

Съ отдѣли: на Лозаро-Винарскитѣ коопер. и Бюлетина на Лозаро-Овощ. Информ. Бюро — Плѣвень
Bund der Bulgarischen Weinbaugenossenschaften. Bulletin des Wein-u. Obst-informations-Buro — Plevén, Bulgarien.

Ред. уредн. Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мжнковъ, В. Чакъровъ и В. Стрибърни.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитѣ; 2) XVI лозарски конгресъ; 3) Преоблагородяване на лозитѣ — Ст. Икономовъ; 4) Пролѣтни работи въ лозето — К. Ивановъ; 5) Кои овощни видове да садимъ изъ лозето — В. В. Стрибърни; 6) Данъчнитѣ облагания на лозята и пр. — Н. Хр. Мжнковъ; 7) Кредита за лозарството и винарството — Ив. П. Бързаковъ; 8) Правилници за вината, спиртнитѣ напитки и пр.; Съюзни и дружествени: Резолюции; 9) Бюлетинъ на Лоз.-овощ. Информ. бюро — Плѣвень и 10) Хроника.

КЪМЪ АБОНАТИТЪ.

Списанието „Лозарски прегледъ“ съ настоящата книжка започва XVI-та си (1931) годишнина. Сп. „Лозарски прегледъ“ е органъ на Българския Лозарски Съюзъ — София, съ нови отдѣли: за Бюлетина на Плѣвненското Лозаро-Овощарско Информационно бюро, за Лозаро-Винарскитѣ кооперации — Кооперативни и за овощарство — повечето практическата и търговската му страна.

Сп. Лозарски прегледъ е единствено редовно списание по лозарство и винарство, което се списва при сътрудничеството на най-виднитѣ специалисти и практики.

Сп. „Лозарски прегледъ“ остава единствения положителенъ просвѣтителъ и

най-вѣренъ защитникъ на Българския лозаръ и винаръ.

Но за да закрѣпне още по добре, не е достатъчно само сътрудничеството на специалиста и подкрепата на малцината лозари, а е необходима и материалната подкрепа на голѣмата маса лозари въ страната, за да се издигне достепенъ на мѣродавенъ факторъ по изяснение и защита на многото въпроси, засегащи лозарството и винарството.

Накрай, редакцията, като обещава да издава редовно сп. „Лозарски прегледъ“, апелира къмъ всички лозари и винари да го получаватъ, проагитиратъ и, най-важното, навреме заплащатъ.

Редакцията.

XI-я лозарски конгресъ.

Единадесетия конгресъ на Българския лозарски съюзъ — организиранитъ български лозаро-винари се състоя на 28 февруарий, 1 и 2 мартъ въ София. Голѣмото стечение на делегати отъ всички лозарски селища, дружелюбие и кооперации подчертава, че българския лозаръ цени усилията и борбата на Лозарския съюзъ за защита интереситъ на лозарството и винарството ни.

Неприкъснатитъ бурни триднѣвни заседания и сериозното третиране на рефератитъ и поставянитъ и повдигнати въпроси показва ясно тежкото положение и неизвестността, при която работи лозаря. Явно е, че главния артикулъ отъ производството на лозята ще си остане виното и ракиитъ и то предимно за мѣстната консумация. Обаче, поради по-голѣмитъ данѣци и акцизи, които плаща лозаря и голѣмитъ патентни берии и врѣхнини, които плаща питеипродавеца, виното стига много скѣпо до консуматора и става недостѣпно за масата, която поради кризата и безработицата не е въ състояние да пие и плаща.

По отношение на износа на вино сериозно не се върши нищо, както отъ страна на лозаря, така сжщо и отъ страна на държавата и въобще голѣми надежди не може да му се възлагатъ. За лозарството скоро ще настѣпи голѣма криза, ако се не взематъ сериозни и навреме мѣрки.

Лозаря трѣбва да ограничи, даже да спре, засаждането на виненитъ сортове, а да подобри използването на наличнитъ такива, за да добие по-качествено и по-евтино грозде, като кооперира и модернизира производството си.

Държавата трѣбва да премахне акциза на виното, защото лозята плащатъ поземленъ данѣкъ до 120 лева на декаръ и всичкитъ ония берии на акцизния законъ, които правятъ невъзможно сжществуването на голѣми винарски предприятия.

По кредитирането на кооперативнитъ изби трѣбва да престанатъ обещанията, а да се дава навреме и достатѣченъ кредитъ при най-висока лихва 5%, защото повече не могатъ да понисатъ.

Най-сетне трѣбва да се създаде строгъ законъ противъ фалшификацията на вината и да се спре правенето на вино освенъ отъ грозде.

Режима на фабричния спиртъ, бирата, оцета—есенция трѣбва да се засили, до степенъ да се спре производството имъ като питее, за да стане реална защитата на вининето и плодово производство на вино, ракии и оцетъ.

Напоследѣкъ поради малодоходността на виненитъ лозя и добритъ цени на десертнитъ за износъ, масово се засаждатъ десертни и то при такова увлечение, че не е нуждна вече пропаганда, а сериозни мѣрки и напѣтвания за предпазване отъ голѣмитъ грѣшки, които се правятъ.

Бждещето на десертнитъ лозя е надеждно, но при условие че паралелно съ засаждането имъ се урежда износъ, защото ако нѣма износъ за тѣхъ, ще настѣпи голѣма и непоправима катастрофа за стопанитъ притежатели на такива лозя.

А уреждане и стабилизиране на износа изисква разрешението на много и то комплец рани въпроси, което изисква координиранитъ усилия на просвѣтления и организиранъ лозаръ и искрената и сериозна държавна морална и материална помощъ.

Всички тия въпроси засегащи, както вининето производство, така сжщо и десертнитъ грозда ще се разрешатъ само ако лозаря е просвѣтенъ, организиранъ и води постоянна и настойчива борба за разрешението имъ. А това може да върши подъ знамето и въ редоветъ на своята професионална организация — Български лозарски съюзъ.

Накрай ползата отъ конгреса е, че лозарството е въ тежко положение и изисква преди всичко грижитъ на преко заинтересования — лозаря.

Затова, нека се организира за да се просвѣщава и бори за защита на интереситъ на поминѣка си. Безъ просвѣта и борба нѣма да има успѣхъ и хлѣбъ за лозаря.

Ст. Икономовъ

Лоз. оп. станция—Плѣвня

Преоблагородяване на лозитѣ.

Добриятъ приемъ, който нашитѣ грозда Афузъ-Али и Димятъ намѣриха на външнитѣ пазари, обвърнаха погледитѣ на лозаря къмъ тѣзи сортове. Болшинството отъ лозята обаче сж засадени съ винени сортове или пъкъ размѣсени така, че тѣхния продуктъ не представлява никакъвъ интересъ за външния пазаръ. Въ стремежа си да се приспособятъ къмъ изискванията на тѣзи пазари, мнозина пристѣпватъ къмъ преоблагородяването на лозята си, замѣнявайки присадника на главинитѣ съ такъвъ отъ сортоветѣ Афузъ-Али или Димятъ. Тази операция, макаръ и твърде лека нагледъ, не винаги дава очакванитѣ резултати, а има и случаи когато тя води къмъ пѣ енѣ неуспѣхъ.

Неоходимо е значи лозаря да знае какъ и кога да извърши преоблагородяването, за да разчита на по-голямъ успѣхъ.

У насъ тази операция се извършва обикновено презъ м. мартъ, преди плакането. Отгрибва се лозата и стъблото се прерѣзва напречно подъ кютука, надъ повърхността на почвата. Прерѣзаното стъбло се пристѣга съ рафия 3—4 сантиметра подъ отрѣза и се разцѣпва съ ножче диаметрално до рафията. Въ крайщата на този разцѣпъ се поставятъ обикновено два калема съ пжпкитѣ навън, предварително заострени на единия си край въ видъ на клинъ, на една дължина около 2'5—3'0 см. отъ долу, така че единия отрѣзъ е по-наклоненъ отъ другия. Следъ това разцѣпената частъ отъ стъблото се увива съ рафия и се пристѣга за да могатъ калемитѣ да прилѣпнатъ въ разцѣпа. Открититѣ отрѣзи по стъблото и върха на калема обикновено се замазватъ съ печена и навлажнена хума, за да се осуети загиването на отрѣзитѣ и улесни прихващането. Лозата следъ това се зарива съ свежа прѣстъ, така че върха на купчината да е съ 4—5 см. по-високъ отъ горния край на калема.

Този начинъ не дава винаги добри резултати. Докато въ южна България, при по-топлата почва презъ това време процента на прихващането е надъ 80%, въ северна България рѣдки сж случаитѣ когато лозаря получава повече отъ 50—60% прихванати калеми.

Много по-сигуренъ е успѣха и по-голямъ е процента на прихващането, когато преоблагородяването се извърши надъ кютука по следния начинъ:

Презъ втората половина на м. мартъ, преди плакането на лозата, главинитѣ се отгрибватъ и почистватъ отъ прѣстѣта. Избиратъ се 3—4 пржчки, които по възможность да бждатъ пичове, (да изкарватъ направо отъ кютука), да бждатъ добре развити, здрави и разположени правилно околорѣстъ или върху кютука. Когато новиятъ сортъ ще се отглежда по чашовидната форма, ще изберемъ онѣзи пичове, чието разположение позволява да се оформи веднага „чашата“, а когато рѣзитбата ще бжде Гюйо или Роя, тѣ трѣбва да сж изкарали отъ горната страна на кютука. предимно въ срѣдата ѝ. При тѣзи две рѣзитби може да се използва и нѣкоя пржчка стояща на чепъ, стига той да не е много високъ, за да не се издигне прекалено много главината.

Избранитѣ пржчки, следъ премащането изъ основа на всички други чепове, рамена, странични издѣнки и пр., се присаждатъ близко до кютука съ калеми отъ желания сортъ, сжщо тѣй, както се присажда на маса (английска копулация). Присадениятъ калемъ се превързва съ рафия, за да се закрепи здраво къмъ подложката си и следъ това мѣстото на присащането и горния край на калема се замазва съ хума, а въ по-сухитѣ мѣста замазването съ хума не е необходимо. Нека се знае че достатъчно топлина, умѣрена влага и лесенъ достѣпъ на въздуха сж главнитѣ условия, отъ

които зависи добрия успѣхъ при присаждането,

Калема трѣбва да има само една пжпка, която да стои на обратната страна на отрѣза, за да се улесни връзването.

Следъ присаждането на всички оставени пржчки, главината се загрибва отново до 4—5 см. надъ калемитѣ и се остава така чакъ до края на м. юний, когато се извършва едно почистване на евентуално покаралитѣ отъ калемитѣ росни коренчета и ластарчетата отъ нѣкои спящи пжпки по кютука. Въ края на м. юлий се извършва второ почистване и тогава главината се оставя открита, за да се улесни узрѣването на тъканитѣ образуващи спойката. Въ течение на 2—3 години така преоблагороденитѣ главини трѣбва редовно да се почистватъ отъ изкарващитѣ издѣнки отъ кютука, за да се даде възможност на калема да се развие добре. Следъ като калема „вземе силата“, издѣнкитѣ изкарватъ рѣдко и при всѣка рѣзитба ще се отстраняватъ. По този начинъ, на втората година отъ преоблагородяването главината дава плодъ и може, ако лѣтораститѣ сж добре развити, да се остави и дълга плодна пржчка. Въ случай че е възприета рѣзитбата Гюйо, на втората година единия лѣторастъ се остава за бикъ,

(60—80 см.), а отъ другитѣ се оставатъ само два и се порѣзватъ на чепчета съ по 2 пжпки. По-добре е при първата рѣзитба да се оставятъ 2 чепчета, за да има едно запасно и се осигури така бикъ за следующата година. При втората рѣзитба (третата година) се оставя само единъ бикъ и едно чепче, а всичко друго се премахва, за да се улесни развитието на всички пжпки по дългата плодна пржчка.

Неоснователенъ е страха на нѣкои лозари да оставятъ бикъ още втората година. Когато пржкитѣ сж добре развити и когато не се преувеличава съ дължината на оставения бикъ, изтощението на главината е изключено. Опититѣ въ лозарската станция и въ нѣкои частни лозя въ Плѣвненъ потвърждаватъ това.

Този начинъ на преоблагородяване дава много по-добри резултати отъ присаждането подъ кютука на разцѣпъ. Къмъ този последния начинъ трѣбва да се прибѣгва само тогава когато главинитѣ сж слаби и нѣматъ добри лѣтораста, за да се извърши присаждането върху тѣхъ. Въ такъвъ случай, когато стѣблото е достатъчно тънко, присаждането може да се извърши и на английска копулация подъ кютука.

К. Ивановъ

ржководителъ оп. поле Плѣвненъ.

Пролѣтни работи въ лозето.

Засаждане на ново лозе.

Преди да започнемъ засаждането на ново лозе, трѣбва да извършимъ всичкитѣ предварителни работи, като изравняване на мѣстото, чертание (маркиране), избиране на облагородени укоренени лозови пржчки и чакъ тогава да пристъпимъ къмъ засаждането.

Изравняването на мѣстото става по следния начинъ: Следъ като мѣстото е риголвано презъ есента или зимата и следъ като се е достатъчно улѣгнало, на пролѣтъ, когато мѣстото е вече съ значително изсъхнала повърхностъ, съ грапа теглена било отъ коне или воло-

ве, мѣстото се грапи напрѣки на окопитѣ, които сж правени при реголването, като грапата се влачи съ закривената частъ на жбитѣ напредъ, за да могатъ буцитѣ, ако има такива да се разтрошатъ и ако има пирей или другъ нѣкой плевелъ, частъ отъ него да се излѣче на повърхността, отъ кдето после се събира.

Следъ като така се изграпи мѣстото, то се достатъчно изравнява. За да бжде още по гладко изравнено мѣстото, може следъ грапенето да се завлѣче съ дъска.

Така се прави изравняването на поголмитѣ мѣста за лозе. По малкитѣ отъ

2—3 декара поради това, че не всѣкой стопанинъ може да има собствена грапа или пѣкъ да наеме такава, то изравняването се прави съ мотика.

Ако обаче, мѣстото е много неравно, то изравняването му се прави преди риголването.

Следъ изравняване на мѣстото се прави чертанието на редоветѣ и отбелъването мѣстето на всѣка лоза съ почка (марка колче). Растоянието между редоветѣ при десертнитѣ сортове като „Афузъ Али“, Резекии, Зейнели и др. трѣбва да бже отъ 1.50 до 1.80 м., а между лозитѣ отъ 1.25 до 1.50 м., при виненитѣ сортове разстоянието трѣбва да бже не по малко, 1.40 до 1.60 м. между редоветѣ и 1.25 до 1.40 м. между лозитѣ. Посоката на редоветѣ, особено при сортоветѣ, които ще се отглеждатъ на тель, ванаги трѣбва да бже тази на преобладавашитѣ лѣтни вѣтрове и градушки.

Следъ начертаването на мѣстото трѣбва да си подберемъ пржкитѣ (лозитѣ) които ще засаждаме. Какви сортове да изберемъ, това зависи лично отъ лозаря и пазаря, обаче по отношение на подложката, това зависи отъ почвата и затова трѣбва да имаме предварително анализата на почвата по отношение на вагъта, която анализа се прави въ агрономствата, катедритѣ, земеделски и лозарска опитна станция — Плевенъ

Опредѣлимъ ли сорта и подложката веднага трѣбва да си купимъ лозитѣ.

На какви условия трѣбва да отговаря една годна облагородена укоренена лозова пржчка?

Годната за посаждане лозова пржчка, трѣбва да отговаря на следнитѣ условия:

1. Да бже достатъчно дълга — подложката заедно съ калема (присадника) да има 30—35 см.

2. Дебелината на подложката да не бже по малка отъ 8—10 м. м.

3. Спйката на калема съ подложката да бже добре сраснала — отъ всички страни и да нѣма голѣма брука, угънатъ въ ржце пржчката да не показва никаква цепнотина.

4. Коренитѣ излизаци отъ основата на подложката да бждатъ достатъчно силни и правилно разпредѣлени около връстъ на подложката.

5. Лѣтораста изкарващъ отъ присадника да не бже по-малкъ отъ 20—30 сантиметра.

6. Лозовата пржчка трѣбва да бже напълно узрѣла а това се познава, като съ ножче се отдѣлва кората, заедно съ частъ отъ дървесината, тъканята е бѣла безъ черни петна и повлекла, това показва, че подложката е била зрѣла. Ако ли пѣкъ има черни петна, това показва, че подложката е била зелена не дозрѣла. Такива пржчки трѣбва да се избѣгватъ и да не се засаждатъ.

Следъ като си подберемъ лозитѣ трѣбва да ги засадимъ въ пригответното мѣсто.

Засаждането имъ става така: изкопава се дупка съ права лопата, дълбока толкова колкото е дълга подложката и достатъчно широка за да може човѣшки кракъ свободно да влезе въ дупката. Дупката се така изкопава, че почкато (колчето) да остане непомястено и до самата дупка, влажната прѣстъ се слага близо до дупката, иначе прѣстъта се разпилява и при запълване на дупката ще влезе суха прѣстъ, което не бива да става. Следъ като дупката бже готова лозата се подготвя за засаждане.

Подготвянето на лозата се състои въ подрѣзването на коренитѣ и лѣтораста. Коренитѣ се подрѣзватъ на дължина 1 см., обаче, когато коренитѣ биватъ начупени при основата и засъхнали то въ такъвъ случай се изрѣзватъ до самата основа. Лѣтораста изкарващъ отъ калема при виненитѣ сортове, които ще се рѣжатъ по чашовидната форма се порѣзва на една видима пжпка (око) а десертнитѣ, които ще се рѣжатъ по „Гюю“ и „Роя“ се порѣзватъ на една или две видими пжпки.

Така пригответна лозата, коренитѣ ѝ се потапятъ въ каша отъ биволски или говежди извержения и чакъ тогава се пристъпва къмъ засаждането.

При поставяне на лозата въ дупката се внимава спйката да дойде наравно съ повърхността на земята и почката, съ едната ржка се държи лозата а съ другата се прикарва прѣстъ, която се слага върху коренитѣ на лозичката, съ ржка се притжпква прѣстъта около коренитѣ, следъ това се напълва дупката

съ десетина сантиметра пръстъ и съ кракъ се силно притъпква.

Въ бѣдни почви и когато се сади лозе следъ изкоренено лозе, налага се да се постави въ дупката по две три шепи добре прегорѣлъ торъ „гюбре“. Торътъ се слага въ дупката следъ като единъ пжтъ сме затъпкали лозата съ пръстъ. Торътъ се смѣсва съ пръстъта и пакъ добре се притъпква, следъ това пакъ се запълва дупката съ пръстъ и наново пакъ се притъпква.

Най горниятъ пластъ отъ пръстъ не се притъпква. Торътъ никога да не се поставя направо върху коренитѣ. Когато засаждаме лозе въ наклони мѣста, то винаги трѣбва лозитѣ посадени въ погорния край да се оставятъ 3—4 см. по ниско отъ нивото на земята; а въ долния—ниския край 3—4 см. по-високо.

Следъ като така сме засадили лозата, калемътъ се покрива съ рохка и влажна пръстъ, направя се купупчина, на която върхътъ да отговаря на върхътъ на калема. Пръстъта върху калема да не бжде повече отъ 6—8 см. за по сухутѣ високи съ южно изложение мѣста и 3—4 см. въ по-нискитѣ равни и северни изложения.

Така засаденитѣ лози къмъ края на месецъ май и юний изкарватъ.

Презъ лѣтото се отгледватъ, копаятъ, рѣсатъ, ровятъ се за да се отстранятъ роснитѣ корени и убиватъ ларвитѣ на различнитѣ брѣмбари.

Отгрибане на лозята.

Следъ като времето се достатъчно стопли, а това обикновенно става презъ втората половина на м. мартъ и началото на априлъ, лозята се отгрибатъ.

Отгрибането трѣбва да се извърши много внимателно, да не се нараняватъ лозитѣ и да не се чупятъ пръчкитѣ. Това се налага най-вече при лозитѣ, които есенно време сж порѣзани и особено при десертнитѣ сортове рѣзани по „Гюио“ и „Роя“. Пръстъта да се разрива къмъ всички страни еднакво, лозитѣ хубаво да се отгрибатъ, спокката да бжде надъ земята за да не изкарватъ презъ лѣтото росни корени. Кютуцитѣ съ кракъ се поритватъ за да се отърси останалата пръстъ, която следъ пролѣтнитѣ дъждове се окончателно свлича на

земята и кютука заедно съ чепчетата и рамената бива достатъчно измитъ.

Отгрибането, което се практикува отъ „главина на главина“ за лозя, които не сж достатъчно разработени, въ които не е правена дълбока есенна оранъ или копане, да се избѣгва. Въ такъвъ случай отгрибането ще се извърши „изъ мѣсто“ като едновременно и лозето се прекопава. Така ранната пролѣтна копанъ се извършва заедно съ отгрибането. Копанята се извършва на тиръ дълбоко 10—12 см. на едри буци (чимове) за да могатъ пролѣтнитѣ тревы да изсъхнатъ, а така сжщо и ларвитѣ и брѣмбаритѣ да се излагатъ на повърхността, отъ кждето птицитѣ гн изяждатъ.

Рѣзитба на лозята.

Една отъ най-важнитѣ културни операции, които се прилагатъ въ лозарството, това е рѣзитбата на лозата. Отъ рѣзитбата зависи качеството и количеството на гроздето. Въ зависимостъ отъ сорта се прилага и рѣзитбата. Нѣкои сортове грозда даватъ отличенъ резултатъ, рѣзани по часовидната форма. Други пъкъ, какъвто сж десертнитѣ сортове: „Афуъ Али“, Резекий, „Бѣлъ“ Зейнелъ „Аль Зейнелъ“, „Раби мехуръ“ и др.; резани по часовидната форма не даватъ задоволителни резултати. Ето отъ кжде сж се явили и различнитѣ кжси и дълги рѣзидби, като: „часовидната“. „Гюио“, „Роя“, „Казенявъ“, „Медокъ“, „Силво“, „Котъ Роти“ и др. и др.

Като най-подходящи и приложими у насъ, това сж: часовидната форма, „Гюио“ и кордонъ „Роя“. Системитѣ рѣзидби „Гюио“ и кордонъ „Роя“ подробно и нагледно сж описани въ брой 1 и 2 отъ настоящето списание година 1930 мартъ и априлъ.

Тукъ ще опиша само „часовидната форма“.

Образуване и поддържане на часовидната низкоглавинеста форма

Нарича се низко-главинеста часовидна форма, защото главината се образува близо до земята и има формата си на чаша. Образуването ѝ започва още отъ засаждането на лозата на постоянното ѝ мѣсто.

При посаждане, лозата се порѣзва на

една видима пжпка (око) Отъ тая пжпка покарва презъ лѣтото обикновенно само единъ лѣторастъ, а по нѣкой пжтъ изкарва и другъ отъ основата. Когато изкарватъ два лѣтораста и двата сж достатъчно силни, дебели колкото моливъ и правилно разположени (единъ срещу другъ), то при извършване на рѣзитбата въ втората година се рѣжатъ и двата по на една видима пжпка. Отъ така порѣзаната лоза обикновенно изкарватъ два лѣтораста а може и три, които на другата година (3-та) се рѣжатъ по на две видими пжпки. Въ края на третата година ние имаме лоза съ два или три чепа съ по две добре развити пржчки. Четвъртата година рѣжемъ, като горнитѣ пржчки заедно съ частъ отъ миналогодишното чепче се гладко изрѣзватъ а оставятъ долнитѣ три пржчки които се порѣзватъ по на две пжпки. Тѣзи три чепчета рѣзани по на две пжпки ни даватъ бждещитѣ рамена, които се срасватъ въ основата и даватъ кютука (главата); върху тѣхъ се образуватъ рамената и чепчетата.

Така се постъпва, когато още следъ засаждането имаме покарали два лѣтораста.

Когато, обаче, въ първата година имаме покаралъ само единъ лѣторастъ достатъчно силенъ и вертикално разположенъ върху лозичката, то въ втората година го рѣжемъ на 2 видими пжпки. Отъ така порѣзаната лозичка изкарватъ два лѣтораста, които въ 3-та година рѣжемъ по на две пжпки. Изкарватъ и четиритѣхъ пжпки и ни даватъ въ края на третата година лоза съ четири добре развити пржчки, които въ началото на четвъртата година рѣжемъ по на две пжпки Сега имаме напълно образувана чашовидната форма.

Когато имаме покаралъ въ първата година само единъ лѣторастъ, който е не добре разположенъ (наведенъ на една страна), то при извършване на рѣзитбата въ втората година този лѣторастъ се изрѣзва низко на спяща пжпка.

Така порѣзана лозичката представлява малко кютуче, което се покрива съ малко влажна и рохка пръстъ. Презъ лѣтото отъ така покритата лозичка изкарватъ нѣколко лѣтораста (обикновено 3—4), които излизатъ отъ еднаква ви-

сочина и които сж правилно разположени единъ срещу другъ.

При извършване на втората рѣзитба въ 3 та година, избиратъ се 3 или 4 пржчки, въ зависимостъ отъ силата на главината и разположението имъ, и се порѣзватъ по на две видими пжпки.

Така въ 3-та година ние имаме основата на чашовидната форма. Въ четвъртата година, изкарващитѣ отъ чепчетата пржчки се рѣжатъ, като по-горнитѣ пржчки, заедно съ частъ отъ миналогодишнитѣ чепчета се гладко изрѣзватъ, а подолната пржчка се порѣзва на чепче съ две очи. Така се продължава порѣзването на лозата всѣка година.

Броятъ на рамената и чепчетата оставени върху лозата зависятъ отъ силата на главината; колкото лозата е по-силна толкова повече рамена и чепчета можемъ да ѝ оставимъ.

Рамената биватъ най-малко три и могатъ да достигнатъ до 7—8 сжщото се отнася и за чепчетата. Следъ като се образува формата на главината, остава по-нататъкъ редовно всѣка година правилно да се порѣзва. Рѣзачатъ всѣкога се стреми рамената и чепчетата да бждатъ разположени въ видъ на кръгъ — по периферията, за да може главината да добие разтляна форма. Всички пржчки които иматъ направление къмъ вътрешността на главината се премахватъ.

Порѣзване на възрастнитѣ лозя.

Като ржководно начало при порѣзването ва лозитѣ въ възрастнитѣ лозя ще ни служи силата на главината и сорта.

Да предположимъ че искаме да порѣжемъ една главина отъ сорта „гъмза“, която има 5 рамена и по-предната година е рѣзана на седемъ чепчета съ по две пжпки Отъ чепчетата сж се развили и четирнадесетѣхъ пжпки, а освенъ това и две-три издѣнки, пржккитѣ сж достатъчно силни.

Какво ни показва така развитата лоза?

Показва ни, че тя е доста силна и че може да изхрани още 2—3 пржчки въ повече. Такава лоза ще я порѣжемъ, като увеличимъ чепчетата съ едно, или пжкъ на нѣкой отъ чепчетата вмѣсто 2 можемъ да оставимъ 3 пжпки.

Сжщо, можемъ да оставимъ бикъ съ 4—5 пжпки, които бикъ (плодна пржчка

канадка) ще трѣбва да оставимъ върху рамо или чепче, което като се премахне да не разваля формата на главината.

Да си представимъ същата лоза съ петъ рамена и седемъ чепчета, рѣзани по на две пжпки. И вмѣсто да се разви- ятъ четиринадесетъ пржчки и 2—3 издѣнки, нормално развили сж се само една издѣнка а отъ чепчетата само десетъ пржчки, като другитѣ пжпки по чепче- тата сж дали много слаби пржчки.

Въ такъвъ случай лозата ни показва че миналата година, при порѣзването е била претоварена и ще трѣбва да ѝ се оставятъ по-малко чепчета, като нѣкой отъ тѣхъ се гладко изрѣзватъ до осно- вата на рамото. Ще се оставатъ само петъ чепчета, като на две се остави са- мо по една пжпка а на три—по две пжп- ки. Ако лозата презъ лѣтото се засили, то на следващата година се порѣзва въ зависимостъ отъ силата ѝ.

Издѣнкитѣ (вълцитѣ, гладницитѣ), ни- кога не се рѣжатъ на повече отъ една пжпка, защото сж безплодни съ малки изключения при виненитѣ сортове.

Тѣ служатъ за снишаване на стари и образуване на нови рамена. Когато имаме нѣкое издигнало се рамо, то, ако при основата на рамото или по самото него има нѣкоя издѣнка, при рѣзитбата я порезваме на чепче съ едно око, отъ това око изкарва лѣторастъ, който чакъ на следващата година се порѣзва на чеп- че съ две пжпки и тогава се премахва и самото рамо.

При рѣзитбата на лозата отрѣзитѣ по кютука и рамената се правятъ близо и гладко.

Отрѣзитѣ върху едногодишнитѣ пржч- ки се правятъ наклонени на противната страна на пжпката и 2—3 сантиметри надъ нея. Всички сухи чепове, старата кора, сухи рамена, всичко това се почиства гладко до основата. Кютука се държи чистъ отъ загнили части и др.

Време на рѣзитбата.

Лозята могатъ да се рѣжатъ въ че- тири различни времена презъ годината.

1. Веднага следъ гроздоберъ.
2. На есенъ, следъ окапване на ли- етата.
3. Рано на пролѣтъ, преди плакането.
4. Следъ плакането.

Много буйнитѣ лозя, които изрисяватъ ще се рѣжатъ на есенъ, веднага следъ гроздобера.

Старитѣ и слаби лозя ще се рѣжатъ на есенъ, следъ окапване на листата.

Нормално развититѣ лозя могатъ да се рѣжатъ и на есенъ следъ окапване на листата и на пролѣтъ преди плака- нето. Следъ плакането на пролѣтъ, ко- гато има вече развити пжпки въ ластар- чета съ 5—6 см дължина ще се рѣжатъ буйнитѣ лозя, които се намиратъ въ мѣ- ста, кждето пролѣтнитѣ слани нанисатъ поврѣди.

Всички винени сортове, включая и срта „Димиятъ“, рѣзани по чашовидната форма, даватъ отличенъ резултатъ, сти- га рѣзитбата да е извършена правилно и разумно.

Опититѣ изправени въ опитното ло- зе на опитната станция потвърждаватъ това.

Преимущества на чашовидната фор- ма сж тия: Загребването може да се из- върши веднага следъ гроздоберъ. Обра- ботката може да става въ две направле- ния. Лозитѣ се правилно огреватъ.

Лозето е по проветриво. Подпоритѣ струватъ по малко пари.

Какъ може да се премине отъ ча- шовидната форма къмъ друга — по родовита?

Десертнитѣ сортове: „Афузъ Али“, Алъ зейнелъ, резекий, Риби Мехуръ, Аптишъ Ага, бѣли и черни Орлови но- ки и др. рѣзани по чашовидната форма на чепчета съ по две или три пжпки не даватъ задоволителенъ резултатъ. Обаче сжщитѣ тия сортове, рѣзани по про- стото или двойно „Гюйо“ даватъ отлич- ни резултати.

Много отъ лозаритѣ иматъ, кой по- вече, кой по-малко лозя отъ десертнитѣ сортове на различна възраст, обаче, сж рѣзани по чашовидната форма и ре- зултатѣ сж незадоволителни.

За да иматъ тия лозари добъръ ре- зултатъ, т. е. да получатъ достатъчно грозде, трѣбва да преминатъ къмъ дру- га нѣкоя рѣзитба. Като най-подходяща рѣзидба за случая това е Гюйо (просто или двойно). За целта се постъпва та- ка: Избиратъ се две отъ рамената, кои- то сж разположени едно срещу друго и

ито иматъ посоката си — тая на ре-
оветъ, за да може по лесно да се по-
ожи хоризонтално дългата прчка по
елтъ, ако поставимъ такъвъ.

Чепчетата, които се намиратъ върху
амената и рѣзани по на две или три
пчки предната година сж ни дали две
ли три прчки. Тия прчки ние ще
эползуваме. Избиратъ се две отъ тѣхъ
ия, които стоятъ по-ниско и ги порѣз-
аме: едната по-низкостоящата на две
идими пчки, а другата — по-горестоя-
дата на дължина 60—70 сантиметра
6—8) пчки. Сжщо така постъпваме и
въ другото срещустоящо рамо. Другитѣ
амена се гладко изрѣзватъ до основа-
а и ранитѣ се замазватъ съ овощарски
ехлемъ или хума, а може и да не се
амазватъ. Порѣзана лозата представля-
а две дълги плодни прчки и две чеп-
ета съ по две пчки „Двойно Гюйо“.
ко има нѣкоя изкарала издѣйка то тя
е рѣже на две пчки, за да ни послу-

жи на следващата година за сменяване
на нѣкое отъ рамената, защото тѣ сж
сравнително издигнати.

Отъ чепчето, което е рѣзано на две
пчки се развиватъ два лѣтораста, кои-
то на следващата година се използватъ
за порѣзване на лозата, като по горе-
стоящата се порѣзва за дълга плодна
прчка, а по-долната на чепче съ две
пчки.

Отъ дългата плодна прчка се раз-
виватъ лѣтораститѣ, които носятъ гроз-
дето. На есень плодната прчка се из-
рѣзва гладко до основата, а едногодишни-
тѣ прчки изкарващи отъ чепчето се
полагатъ на земята внимателно за да
не се счупятъ и се загрибатъ. На про-
лѣтъ се отгрибатъ и порѣзватъ, както
вече по-горе се каза.

За целта трѣбва да поставимъ и
телена конструкция. Може да се забие
по между дветѣ лози колъ и у него да
се привържатъ дългитѣ прчки.

В. Стрибърни.

Кои овощни видове да садимъ изъ лозята.

Ако хвърлимъ погледъ къмъ зае-
итѣ съ лозя пространства у насъ, то
а всѣкжде ще видимъ, че между
лавния тука плоденъ храстъ — ло-
ата, има прѣснати безразборно и най-
азнообразни други овощни видове
ървета и храсти, които по количе-
тво, въпрѣки че липсватъ въ това
тношение необходимитѣ статистиче-
ки данни, сигурно далеко надмина-
атъ броя на дърветата въ нашитѣ
омплектни овощни градини, които
злизатъ едва на 200,000 дек. за
ллата страна.

Владеющата тука пѣстрота отъ
идове и сортове говори ясно, че по-
аждането на всички тѣзи единични
ървета е имало чисто любителски
арактеръ и едва ли нѣкой е разчи-
алъ на нѣкакви доходи.

Напоследъкъ, обаче, следъ като
ашитѣ овощни плодове включително
гроздето станаха обектъ на една
о-широка търговия и то не само въ
страната, но и вънъ отъ нея, започна
а се гледа съ малко по друго око и
а овощарството. При това положе-

ние на нѣщата всѣки може да си по-
стави въпроса — умѣстни ли сж ком-
бинации между лозовата култура и
другитѣ овощни видове и могатъ ли
тѣ да дадатъ нѣкакви облаги за сто-
панитѣ лозари? Най-добрия отговоръ
може да ни даде единъ отъ добритѣ
наши лозарски центрове — гр. Лѣ-
сковецъ, дето отъ важно стопанско
значение се явяватъ насаденитѣ изъ
лозята, добили вече своята извест-
ность, лѣсковски череши. За голѣмо
обаче съжаление това е изключите-
ленъ случай, а общо взето ползата
отъ насаденитѣ изъ лозята дървета е
много малка, даже въ много случаи
тѣ сж така разпредѣлени, че пречатъ
за правилното развитие на лозитѣ и
намаляватъ ценната плодоносна площъ,
Всичко което е насадено и продѣл-
жава да се сади е ставало и става
безъ огледъ на съответнитѣ естест-
венни условия за правилното разви-
тие на този или онзи овощенъ видъ
и изискванията на пазаря. Всѣки са-
дилъ и продѣлжава да сади каквото
му попадне и вследствие на това

овощарството изъ нашитѣ лозя днесъ представлява единъ такъвъ пѣстъръ букетъ, че въпрѣки голѣмото количество дървета, даже и въ най-плодородни години, цѣли лозарски райони, при грамадно общо плодово производство, мжно могатъ да изкаратъ еднообразни количества стока отъ търговски интересъ. Тукъ именно се крие и най-голѣмата грѣшка, която при една системна работа, съ течение на времето, може да се направи и съ това да се открие единъ новъ източникъ на доходъ. Цѣлата работа се свежда къмъ ограничение числото на видоветѣ и сортоветѣ и съ това да се създаде по възможность по-голѣмо еднообразие въ отдѣлнитѣ лозарски райони. За улеснение на всички, при опредѣляне видоветѣ и сортоветѣ, да се има предъ видъ, че тѣ трѣбва да зрѣятъ по възможность въ едно и сжщо време, като се дава предимство на раннитѣ овощия, които могатъ да дадатъ известни приходи въ моментъ, когато стопанина-лозаръ има най-голѣма нужда отъ подкрепа.

Почвенитѣ и климатическитѣ условия при които сж поставени нашитѣ лозя, въ повечето случаи отговарятъ напълно за развитието на такива овощни видове, които въ централна и северна Европа, къмъ кждето трѣбва да бждатъ насочени нашитѣ погледи, не вирѣятъ. Въ това обстоятелство за насъ се крие едно благоприятно положение, защо при налич-

ността на качественна стока отъ добенъ родъ, въ количества отъ търговски интересъ ний ще може да разчитаме и на външния пазаръ. Главнитѣ овощни видове, които подхождатъ за лозята и могатъ да бждатъ обектъ на износна търговия, сж прасковитѣ, зарзалиитѣ и дюлитѣ, а на втор планъ може да поставимъ черши, вишни и мушмули, на които трѣбва да гледаме като на стока за мѣстнитѣ пазарни центрове, които отъ година на година поглѣщатъ все повече и повече плодове. Като най-неподходящи за въ лозята сж ябълкитѣ и сливитѣ, които тукъ обикновенно не вирѣятъ и мжно задържатъ плодоветѣ. неподходящи сж сжщо и орѣхитѣ, които въ пълно развитие заематъ голѣмо пространство и подчийотъ сѣнки всичко загива.

Ако се вгледаме въ отдѣлнитѣ наши лозарски райони, скоро ще видимъ, че изброенитѣ овощни видове не се развиватъ на всѣкжде еднакво. На едно мѣсто вирѣятъ по-добре праскови, на второ зарзали, на трето череши и пр. Това нѣщо и всичко казано по-горе трѣбва да се вземе подъ внимание при даване насока за нови бждещи насаждения изъ лозята, които фактически съществуватъ и продължаватъ безразборно да се правятъ и отъ които за сега, както вече се каза, ползата е много малка, а въ сжщность при добра организация може да бжде много голѣма.

Данѣчнитѣ облагания върху лозята, виното и материалитѣ отъ които се вари ракия.

(Рефератъ четенъ отъ Н. Хр. Мжнковъ — Директоръ на Държавното Лозарско-винарско училище — Плѣвень, предъ XI-я редовенъ конгресъ въ София на 2 мартъ т. г.

Драги лозари,

При съзнанието, че за поддържане на една модерно устроена държава сж необходими сръдства, нѣма гражданинъ който да отрича резонността на данѣцитѣ. Но нѣма и проблема въ управлението на всѣка страна по-сложна отъ тая за данѣчното облагане.

Единъ е въпроса, които подлежи на

разрешение, който занимава еднакво представителитѣ на държавата и различитѣ съловия, въобще. Това е този за правилното и равномерно разпредѣление на данѣчния товаръ, въ зависимостъ отъ податнитѣ сили на данѣкоплатцитѣ и споредъ социалното, стопанско и икономическо значение на облагаемия обектъ. При това, трѣбва да се знае,

че, отъ държавно гледище, фаворизацията или претоварването на известни поминъчни отрасли съ данъкъ, може да бжде оправдано.

Лозарството, като народенъ поминъкъ, който представлява единъ сборъ отъ капиталъ на дребни сществування на стойностъ надъ 8 милиарда лева, дава препитание на 100,000 семейства и поглъща труда на повече отъ 12 милиона надници на стойностъ около 700 милиона лева, заслужава една регламентация. Какъ е обложено то, при какъвъ данъченъ режимъ е поставено?

Въ земледѣлска и лозарска България какъ се гледа на лозарския поминъкъ и въ свръзка съ проектираното изменение на Закона за акциза и патентния сборъ, какво трѣбва да иска лозарското съсловие?

Ето въпроситѣ, които се слагатъ за разрешение предъ настоящия конгресъ и които ще се опитамъ да разгледамъ предъ Васъ, като процетирамъ кратки данни за лозарскитѣ облози въ нѣкои европейски срани, за които съмъ успѣлъ да събера сведения.

Въ сщцностъ, въпроса за лозарскитѣ облози се свежда къмъ две положения:

1) Видъ и размѣръ на данъка и 2) система на облагането, или казано на по разбираемъ езикъ, какви, колко данаци плаща лозаря и какъ се събира тѣ.

Българскиятъ данъкоплатецъ, при днешната система на основни данъци, врѣхнини, фондове, бедствия и пр. въ голѣмото си болшинство не може да проследи и узнае точния размѣръ на данъка си. Той развързва кесията и дава толкозъ, колкото му поискатъ.

А това не бива да трае повече така. Лозаря плаща: 1) поземленъ данъкъ върху лозята, 2) данъкъ върху произведенитѣ продукти съ спиртно съдържание (виното) или предназначени за спиртно производство (джибри, винена калъ) и 3) пждарщина.

Единъ декарь лозе плаща, взето средно за България, поземленъ данъкъ 22 л. Къмъ този данъкъ се събиратъ 100% общински врѣхнини и 10% за фондъ обществени бѣдствия или $22 + 22 + 2 \cdot 20 = 46 \cdot 20$ лева, а колко плащатъ околийтѣ отнесе ни къмъ I ва категория? Ето Ви единъ

примѣръ: Лозаритѣ въ градъ Плѣвенъ сж обложени съ първоначаленъ данъкъ на 1 дек. а.

	I	II	III
Врѣхнини 100%	58.36	35.23	18.68
10% ф. „общ. бед.“	58.36	35.23	18.68
в/у основ. данъкъ	5.83	3.52	1.86
или всико на дек.	122.55	73.98	39.22

Тукъ не е включенъ данъка пждарщина, който въ различнитѣ общини се събира въ различни размѣри.

Очевидно, сумиранъ този данъкъ, е извънредно голѣмъ и нека се има предъ видъ, че той се плаща на единица площъ, на декарь, всѣка година, независимо отъ това дали годината е благоприятна или лоша.

Само съ тоя размѣръ, при нескончаемитѣ стихийни напасти, при появилитѣ се лозови болести и неприятели, не е ли лозаря прекалено много обложенъ?

Не е ли това единъ товаръ достатъчно тежъкъ, за да не става дума дори за още нѣкакъвъ единенъ данъкъ?

Втория видъ данъкъ на лозаря стои въ връзка съ размѣра на производството му. На 1 литъръ вино се плаща 75 ст. книжни, а на литъръ джибри или калъ 90 ст. държавенъ данъкъ и 40 ст. врѣхнини, или общо 130 лв. книжни.

Ако приемемъ срѣдния доходъ отъ 1 дек. лозе 600 кгр. грозде, (400 литри вино и 200 литри джибри и калъ), то данъма събранъ подъ формата на акцизъ ще се равнята,

за 400 лит. вино по 0.75 = 300 лева

за 200 лит. джибри 1.30 = 260 лева

или всички . . . 560 лева

Събранъ този данъкъ (акцизъ) съ средния поземленъ данъкъ (560+46) се равнява на 606 лева, срѣдно за България на 1 декарь, а за първа категория лозе, взето, напримѣръ, за Плѣвенъ, $122.55 + 560 = 682$ лева. Това е баснословна цифра и лозаря данъкоплатецъ едва ли си е давалъ смѣтка, че върху гърба му лежи данъкъ отъ такъвъ размѣръ и че той работи собственитѣ си лозя въ плодородни години на изполица т. е. 1 за него и 1 за държавата, а въ лоши на третината, 2 за държавата 1 за него.

Коя друга култура въ страната е така обременена?

Но, лозарското съсловие спи своя латаргически сънъ, то нехае, то очаква други да се погрижатъ за него.

Грижатъ се наистина органитъ на финансовата власт да осигурятъ колкото се може по-голъми доходи за държавния фискъ, но де е другата страна, де сж лозаритъ?

Голъми държавници и финансисти отдавна сж заявили, че виното при това положение на лозаря не може да понася повече данъци.

При днешното прекомърно увеличение на поземления данъкъ за лозята, лозаря съ право може да поиска премахването акциза на виното

Въ лозарска Франция се допуска въ лоши години да се изварява 20 на сто отъ излишното вино на ракия при заплащане на акцизъ въ обикновени размѣри. У насъ това не може не се разрешава. Сврѣхъ непоносимитъ други данъци, сврѣхъ нещастieto на лозаря, че поради влошаване на пазаря или поради лоши реколти неможалъ да пласира виното си, налага му се да понесе наказание, създаватъ му се пречки да оползотвори произведенията си.

Спиртоваритъ и нѣкои идеолози на лозарството, които стоятъ далеко отъ мжитъ и неволитъ на лозаря, разсждаватъ, че ако се допусне такова оползотворяване за лоши години, България набързо би се обърнала въ една спиртоварна на гроздово вино. Нѣкои теоритазираха пъкъ, че е възможно бързо да се стесни площта за зърненото производство.

Българското земеделско стопанство е съ слаби доходи, претрупано съ задължения, нему и съ кредитъ трудно може да се помогне. Въ числото на земеделскитъ стопани влизатъ и лозаритъ. Стига теория, стига мждруване. Нека поискаме това, което нашитъ учители по лозарство — французитъ сж прокарали.

Другиятъ въпросъ е този за системата на събирането данъчнитъ облози на лозаритъ.

За държавния фискъ, които изнемога наредъ съ всички стопански съсл - вия, нѣма по сигуренъ способъ за редовни и навремѣни постъпления отъ то-

зи на акцизитъ. Като родолюбиви граждани, бихме сгрѣшили ако поискаме тая система да се смѣни сега, като данъка се събира направо съ поземления или по други редъ.

Но, има друго нѣщо, на което българския лозаръ трѣбва да спре вниманието си. Това е именно проекта за изменяването закона за акциза и патентовия сборъ.

Питейната търговия е днесъ спжната отъ единъ законъ, който съ право се нарича драконовски, а това се отразява пакостно и върху лозарството. Производителнитъ лозарски кооперации сж едновременно и винарски, тѣ сами се грижатъ за пласиране на собственото производство и попадатъ подъ страшнитъ удари на този законъ. Лишени отъ възможность да събиратъ печалби за евентуално погасяване на глоби, тѣ, въ лицето на своитъ управителни тѣла, сж изложени на непоносими жертви, а нѣкои отрупани съ глоби кооперации вече немогатъ да намѣрятъ кандидати за членове на управителнитъ си тѣла,

Нагоденъ закона да дири престъпници, не признава никакви грѣшки и опущения. Сждилищата и когато виждатъ невинността на ебвиненитъ въ нарушение, се формализиратъ и затова нищо не помага на единъ пжтъ обвинения. Законътъ е безъ душа, а хората, които го прилагатъ, сж заинтересовани, тѣ получаватъ 30 на сто отъ глобитъ. Поради това напразно ще чакаме по инициативи на финансовитъ органи да бжде измененъ въ полза на лозаря.

Въ рамкитъ на единъ рефератъ, като тоя, не биха могли да се помѣстятъ редицата случаи на безбожно третиране на българския лозаръ и винарь по силата на закона за акциза и гербовия сборъ, но позволете ми, драги лозари, да Ви превода нѣколко случая, за да не бжда обвиненъ въ голословие.

1. Лозарската кооперация натоварва нѣколко варели съ вино за една гара, отъ дето виното по Б. Д. Ж. ще се отпрати за София. Снабдява се нуждното преносително свидетелство, понеже Б. Д. Ж. не товарятъ виното безъ такова. За нещастие по пжтя една отъ колитъ се строшва и коларя, залисанъ въ сполетялото го нещастие, забравя да пре-

даде преносителното свидетелство, което за зла участъ, той носелъ. На гарата органъ отъ акцизната властъ посреща здравитъ кола и съставя актъ. Резултатъ — 14,000 лева глоба. И чиновника и сжда се формализиратъ; за всъка кола трѣбвало отдѣлно преносително свидетелство. Никакъ не се интересуватъ, че за сждото вино е издадено, както обикновено става, редовно и на време общо преносително свидетелство. Никой не е билъ въ състояние да застави финансовиятъ органъ да провѣри по телефона или лично, че действително се касае до едно нещастие, но не и грѣшка, опущение или престѣпление.

Другъ случай.

Клонъ на лозарска кооперация, задълженъ да води на общо основание

складова книга и да я изравнява въ закония срокъ. Поради една незабелезана грѣшка въ сбора на наличнитѣ количества, прибавя се за уравнение известно количество ракия като изразходвано на дребно. защото иначе неможела да обясни недоимъка. Минава време. При една провѣрка отъ акцизната властъ по късно се констатира тая грѣшка и записаното за урарнение се явява като излишъкъ. И какво предполагате? Тая невинна грѣшка съ сбора, която не може да бжде злоумишлена, донася 50,000 лева глоба върху членсвѣтъ на управителния съветъ, разтакане по сждилища, терзания и купъ още други неприятности. Грѣшката призната за невинна, но закона е бездушенъ, а приложителитѣ 30 на сто отъ 50,000 лева сж взели.

(Следва).

Кредита за лозарството и винарството

(Рефератъ чеченъ отъ Ив. П. Бързаковъ — агрономъ, председателъ на Българския лозарски съюзъ предъ XI-ия редовенъ лозарски конгресъ въ София на 2 мартъ т. г.)

П. Г.

Следъ войнитѣ, когато настѣпи единъ привиденъ миръ, преди още да настѣпятъ нормални международни отношения, воюващитѣ държави се опомниха и видѣха, че икономическата и до голѣма степенъ и политическа независимостъ на една държава е въ зависимостъ отъ това, до колкото тя може да произведе сама това, що ѝ е необходимо, безъ да прибѣгва да го търси отъ друга приятелска или неприятелска страна. И понеже решающъ факторъ за омиротворение на възбуденитѣ тогава широки маси бѣше да се гарантира прехраната имъ, всички страни, включително и ѝай-индустриалнитѣ — въ това число Англия и Германия, замислиха да развиятъ своето земледѣлие до положение, што неговото производство да задоволява нуждитѣ въ странитѣ имъ. За целта тѣ впрѣгнаха и капитали и науки и сполучиха съ увеличението на своето земледѣлско производство нѣкои да преустановятъ вносътъ на храни отъ други държави, а други да го ограничатъ до голѣмъ минимумъ. Това постави въ затруднение странитѣ, износители на храни, ценитѣ на последнитѣ спаднаха подъ костуемитѣ имъ, и въ тѣхъ настѣпи паника. Странитѣ, съ

развита индустрия, започнаха да губятъ пазаритѣ на своитѣ фабрики, защото покупателната способностъ на земледѣлскитѣ страни се намали до минимумъ.

Така се доде до положението, што земледѣлскитѣ и индустриалнитѣ страни да немогатъ да намиратъ пазаръ на своитѣ произведения и да настѣпи тази обща стопанска криза, която души почти цѣллия свѣтъ.

Горното ни показва, че малката земледѣлска България ще трѣбва да трансформира своето земледѣлие, да го напѣти къмъ производство на такива произведения, каквито въ другитѣ страни, поради неблагоприятнитѣ за тѣхъ климатични условия, немогатъ да успѣватъ. Това би се постигнало, като нашето земледѣлие се интензивира. Зърненото производство да се индустриализира, или чрезъ скотовѣдството да се преработва въ млѣчни продукти, които иматъ по сигуренъ пазаръ и като се даде широко мѣсто на интензивнитѣ култури; лозарството, овощарството, тютюнопроизводството, зеленчарството и се развие до възможния максимумъ скотовѣдството, птицевѣдството, бубарството и пр.

Отъ споменатитѣ земледѣлско-стопански отрасли, следъ скотовѣдството, трѣ-

бва да заеме първо място лозарството, като му се създадат всички необходими условия за преуспяване, защото:

1. Климатичният, почвеният и стопанско-икономичният условия му гарантират голямо бъдеще;

2. Въ него намира и ще намира плащентът на трудът си голяма част от населението въ страната и съ това би се доста допринесло за разрешението на социалната проблема;

3. Пазарът на неговото производство въ грозде и вина винаги ще има, ако се той добре организира и ако то се предложи на износни цени.

Общата стопанска криза, разбира се, непощади и нашето лозарство. И то изнемогна и води единъ труденъ животъ. Намалението покупателната способност на маситъ, ограничи консумацията на грозде и вино. Скъпото производство, благодарение на скъпия трудъ и скъпите инвестирани капитали, вложени въ лозарството и винарството, не позволява да се предложи то на чуждия пазаръ на конкурентни цени, а отъ това и липса на износъ за чужбина.

Нека видимъ какво национално богатство за страната ни представлява лозарството.

Споредъ статистиката въ 1927 год. въ страната ни е имало 770,410 декара лозя, отъ които е получено 288,004,300 кгр. грозде, преработено въ мѣстъ = 152,809,200 литри съ стойностъ 38,421,502 зл. лева. Споредъ други официални сведения въ страната ни има кржгло на плодъ 803,000 декара лозя. И ако приемемъ че единъ декарь лозе коштува на стопанина си 9,000 лв, (2500 лв. земя, 2000 лв. лози, 1500 реголване и засаждане 500 лв. колове и 2400 лева отгледване за първитъ 3 години по 800 лева и 100 лева падарщина за две или три години), то националното ни богатство въ лозя въ края на 1929 гедина е 7,270,000,000 лева, което богатство ежегодно донася единъ брuto доходъ отъ 1,606,000,000 лева.

За да видимъ какво представлява лозарството отъ социално гледище, при сегашниятъ му размѣри и състояние, достатъчно е да приемемъ, че всѣки декарь лозе ще погълне годишно само по 15 надници презъ вегетацията си (отгри-

бане, резидба, копане, прѣскане, кършене и вързване безъ беридба), то въ цѣлото пространство се пласиратъ 12,045,000 надници, които пресмѣтнати само по 60 лева ще струватъ крупната сума 722,700,000 лева, която влиза и се разпредѣля между работниятъ широки маси. Това, при сегашната оскъдица на парични срдѣства, е отъ голямо социално значение, толкова повече, че лозарството като високо интензивна култура изисква повече работни ржце, които отдѣлното семейство не може да даде и прибѣгва къмъ наемване на такава; па най после трѣбва да се разбере, че и трудътъ на семейството на лозаря вложенъ въ случая, трѣбва да търси отплата; освенъ това, новото лозарство, като скъпа отрасълъ, поне за сега е повечето въ ржцетъ на гражданитъ, на които трудътъ на семейството имъ е свършено недостатъченъ. Статистиката за 1926 година ни казва, че въ цѣлото земледѣлско производство на страната, въ което се включва и лозарството, сж заети 2,491,351 лица (мже и жени) отъ които само 176,147 сж лица отъ земледѣлскитъ градове, а всички останали 2,315,204 души сж селяни и селянки.

За голямо съжаление, статистиката не ни дава данни каква частъ отъ българукото население дължи прехраната си изключително на лозарството и каква частъ отъ това население очаква само допълнителенъ доходъ отъ лозята си; но като имаме предвидъ, че срдѣно годишно (смѣтнато срдѣно на добра и лоша реколта) въ страната се произвежда около 400 милиона килограма грозде, което дава единъ бруто доходъ отъ около 1,600,000,000 лева, отъ която сума почти половината отива въ широкитъ маси за надници, а отъ останалата половина се посрещатъ държавни, окржжни, общински данъци, лихви на капитала и прехраната на лозарскитъ семейства, лесно е да си заключимъ какво грамадно социално значение има за страната ни лозарството и съ каква сериозностъ би трѣбвало да се погледне на него отъ ржководителитъ на родната ни стопанска политика.

За голямо съжаление до сега ние не можемъ да посочимъ на каквито и да би било грижи къмъ лозарството, положени отъ страна на тия фактори, благодарен-

ние на това, че гласътъ на българскитѣ лозари е билъ слабъ за да бжде чутъ отъ гдето трѣбва. Безспорно е, че неподкрепено това лозарството, поне толкова, колкото се подкрепятъ други стопански отрасли и индустрии, съ съмнително социално и държавно икономическо значение, то ще изнемогва и не ще може да намѣри онова развитие, което както казахъ по-горе, стопанско-икономическитѣ и естествено историчнитѣ условия му сж предопредѣлили. Нашето лозарство, освенъ че не се подкрепва, но съ редъ аконотателни мѣрки и данъчни тяжести му се прѣчи да добие топълната си широта; съ тѣзи данъчни тяжести и прѣчки Ви добре запозна съ изчерпателния си рефератъ г. Мѣнковъ.

Ако нашето лозарство и винарство, като не намиратъ подкрепа отъ страна на ръководнитѣ фактори, не бѣха поне преследвани съ стеснителни законоположения, тѣ биха се развили до желанитѣ размѣри. Страната ни има 38,792,350 декара обработена земя. Отъ нея лозята заематъ 803,490 декара (разпрѣснати въ 50,769 парчета) или едва 2.07%. Конфигурацията на нашата земя е хълмиста, пригодна за лозовата култура. Последната, освенъ въ единъ малкъ районъ отъ двверо западната частъ на България, на всѣкъде успѣва. Лозарството и овощарството биха могли да заематъ маса пространства, които сега се използватъ съ малодоходни култури, или пустеятъ. Съ това би се създадо и сносенъ поминъкъ на избѣднялото тамъ работно население, което сега нѣма где да пласира своятъ грудъ и бездействува. За да подкрепа торното, излизамъ отъ следното положение: отъ м. мартъ до м. октомврий — дългия вегетационенъ периодъ — има 213 работни дни. Ако приемемъ, че 63 отъ тѣхъ (30%) сж празници или съ неблагоприятно време за работа (дъждъ и пр.), г. е. всѣки 3 дни единия денъ да не се работи, ще имаме 150 работни дни. Въ земледѣлското стопанство, казахъ по-рано, че споредъ статистиката взиматъ участие 2,491,351 человекъ. Ако всѣки работи само по 150 дни въ 7 месеци ще имаме 373,702,650 надници. Ние имаме 38,792,300 декара обработваема, земя отъ която, пакъ споредъ статистиката,

5,964,290 декара остава подъ угаръ, следователно подъ култура имаме 32,827,960 декара. Имайки предвидъ видѣтъ на културитѣ и тѣхнитѣ изисквания по отгледването имъ, азъ намирамъ, че срѣдно на декаръ сж нуждни максимумъ по 8 надници или всичко 262,623,710 надници, които спаднати отъ 373,702,650 ни даватъ 111,078,940 свободни неизползувани надници, за които трѣбва да се създаде работа. Ако нашето лозарство бѣ се развило до желания максимумъ, голѣма частъ отъ тѣзи надници биха се пласирали въ него. Това е отъ голѣмо социално значение за спокойствието на страната.

Явява се въпроса: съ засилването на лозарството нѣма ли да се стигне до надпроизведството, когато и при сегашното лозарство продукта му — виното много бавно и мѣчно се пласира. На този въпросъ може да се отговори така: мѣчното пласиране на виното при голѣмото избедняване на маситѣ консуматорки, се дължи на високата му коштуема цена и на още по високата му продажна цена, на която се предлага на консуматора. Ако се намалятъ производственитѣ разности и съ това да се понижи коштуемата цена на гроздето и виното и ако се организира и урегулира вътрешния и външния имъ пазари та да се предложатъ на консуматора на износни цени, особено при паричната криза, която преживяваме, естествено е, че вътрешната имъ консумация ще се засили и износа имъ за чужбина ще се осигури. Че това е така, говорятъ фактитѣ. Гроздето е отлична храна за здрави и за болни. Ние при днешното лозарство произвеждаме около 350—400 милиона кгр. грозде. Страната ни има 5 милиона население; ако гроздето е на достъпна цена и вземе масово употребление ще се падне на всѣки човѣкъ да изяде по 70—80 кгр. грозде въ продължение на два месеца или около по 1 кгр. грозде дневно, безъ да се налива ни капка вино. Но понеже това е невъзможно, то достатъчно е да може да се разшири консумацията на грозде до положение всѣки да употребѣи по 20 кгр. презъ сезона, то е 100 милиона килограма или около 30% отъ годишното производство. Останалото 60—70% отъ

произведеното грозде ще се преработи на вино и ще се получи около 150 милиона литра такава. Въ страната се консумира и при сегашнитѣ оскудени сръдство само до м-цъ май минимумъ 150 милиона литри или сръдно на глава по 30 литри годишно. При благосъстояние на населението, преди войнитѣ и преди филоксерата, когато ценитѣ бѣха износни се е консумирало до 335 милиона литри годишно или сръдно на глава около по 67 литри. Отъ това следва, че опасностъ отъ оставяне непласиранъ продуктъ нѣма. Но не е тамъ въпроса. — Въпроса е да произведемъ стока много повече, типизирана, съ която следъ като задоволимъ вътрешния пазаръ да можемъ да предложемъ на чуждия пазаръ на износни конкурентни цени. Затова е нужно: 1) Да засилимъ производството на сегашнитѣ лозя, 2) Да разширимъ тѣхната площъ, 3) Да произведемъ ефтино вино; 4) Да се научимъ да винарствуваме, 5) Да предложимъ на чуждия пазаръ голѣми количества еднакво (типизирано) вино и 6) Да продаваме въ чужбина вино, а не материалъ за вино. Нашето винарство, при отличното грозде, което имаме, не трѣбва да служи само за вътрешна консумация, то трѣбва да излѣзе навънъ да донесе чужда валута и да подобри търговскитѣ ни балансъ. Сегашното ни винарство, обаче, не е пригодно за тази целъ. Помнимъ всички, че презъ 1928 година бѣха се явили чужди фирми да закупватъ наши вина. Тѣ закупуха малки количества тогава — около 8,100,000 литри, но не повториха, защото тѣ намѣриха нашитѣ вина не еднакви и много скъпи. А тѣ действително бѣха твърде различни, поради различното имъ немѣло приготвяване и скъпи, защото скъпо бѣха произведени.

За добри, типизирани и поефтини вина винаги има пазаръ въ чужбина. Ние именно това трѣбва да се мчимъ да постигнемъ; а това би се лесно постигнало, ако лозаритѣ и винаритѣ биха подкрепени отъ тамъ, отъ кждето трѣбва, но затова пъкъ тѣ трѣбва да се обединятъ и организиратъ около своя съюзъ за да могатъ да създадатъ и издеиствуватъ това, що тѣхнитѣ интереси имъ повеляватъ,

Безспорно е, че поради нашата дряна собственостъ бждещето на нашето лозарство и винарство е въ лозаро-винарскитѣ производителни кооперации, а които ще поговоря по-после

П. Г.

Следъ всичко гореказано изпъква въпроса: е добре! ще се стремимъ за разширение на лозарството и къмъ предлагане продукта му на ниски цени, обаче, и при сегашнитѣ размѣри на лозарството, то не е доходно, предвидъ високитѣ производителни разности. И действително отъ анкетата чрезъ разпитани отъ съюза въпросници до лозаро-винарскитѣ кооперации и лозарски дружества, членове на съюза, се указа, че производителнитѣ разности на декаръ лозе, безъ данъцитѣ, се движатъ отъ 1,000 до 1,200 лева, а има случаи и повече (Варна до 3,000 лева) при една сръдна реколта, споредъ анкетата, отъ 500 до 750 кгр. грозде на декаръ (Плѣвенъ 800—1,200 кгр., Сливенъ 250—300 кгр.). Данъци съ падарщина на декаръ отъ 60 до 350 лева (Варна 500, Горн Орѣховица 50 лева). Ако приемемъ сръдно разноснитѣ по обработването че са

1) За обработка и материали за борба съ болести на дек:	1000 л
2) За данъци, освенъ акциза,	
само на декаръ:	100 л
3) за акцизъ по 50 ст. на л. вино,	
80 ст. на кгр. каша и връхнини	500 л

Всички производствени разности 1600 л

Ако вземемъ за сръдна реколта 600 кгр. грозде, то следва, че коштуемата цена на 1 кгр. грозде би била $1600:600=2.7$ лева, като прибавимъ при тази цена лихвата 10% на капитала (стойността на 1 декаръ лозе 9,000 лева) $=900$ лева $600=1.50$ лева $+2.70=4.20$ лева. Значително производственитѣ разности на 1 кгр. грозде ще бжде 4.20 лева, на каквато се продава гроздето. Споредъ сжщата анкета отъ сведенията, дадени отъ лозаро-винарскитѣ производителни кооперации коштуемата стойностъ на вината имъ, реколта 1930 год. се движи отъ 7.5 лева до 10 лв. (Айтосъ 11 лева, Сливенъ 1 лева). Като приемамъ че реколтата отъ 1 декаръ лозе е 600 кгр., което ще дад

60% мѣсть—360 литри вино и 240 кгр. каша, която ще даде 36 литри ракия при 50° то следва, че реколта отъ 1 декаръ лозе се рентира на 4000 лв. или 1 кгр. грозде преработено въ вино и ракия ще бжде 660 лв. Тукъ смѣтамъ, че кооперациитѣ, които ми дадоха горнитѣ сведения за коштуемата цена на виното и ракията сж поставили въ смѣтката: стойността на гроздето, разносикитѣ по преработването му, данѣцитѣ, амортизацията и лихвата на инвентирания въ изба и сждове капиталъ и пр.

Горнитѣ бегли цифри ни доказватъ, че дохода отъ лозарството не е голѣмъ, но при сегашната ниска цена на всички

земледѣлски произведения, той е пакъ задоволителенъ.

Горнитѣ смѣтки сж вѣрни при положението, че лозаря и винара, респективно лозаро-винарската кооперация, работи съ свои капиталъ, не е заелъ такъвъ чуждъ, на който да плаща лихви. Ако той работи съ заеми при голѣмия лихвенъ процентъ у насъ, положението ще бжде още по-печално. За да се докаже това ще приведа изводи отъ даннитѣ, които нѣкои кооперации бѣха добри да ни дадатъ за тазгодишната имъ реколта. Тѣзи данни се виждатъ отъ следната таблица. (Следва).

Правилникъ за вината¹⁾.

Държавенъ вестникъ бр. 269 — 1931 год.

(Основанъ на чл. 81 отъ закона за народното здраве).

Дефиниция.

Чл. 1. Виното е питие добито чрезъ алкохолна ферментация на сокъ отъ прѣсно грозде, съ или безъ пращинитѣ (джибритѣ)

Приготовлението на вина чрезъ ферментация на сухо грозде (стафиди), на захарни разтвори съ прибавка на винена калъ, пращини и пр., е забранено.

Приготовление, обработка и съхранение.

Чл. 2. При приготовление на виното е позволено употребата на:

- 1) чиста и обикновена винена мая;
- 2) безвредни избистрящи материали (желатинъ, рибенъ клей, прѣсенъ белтъкъ отъ яйце, казеинъ);
- 3) вещества за филтруване (азбестъ, целулоза).
- 4) опушване на бжчвитѣ съ сѣра, свободна отъ арсенъ;
- 5) танинъ, чиста вжглена киселина, сѣрниста киселина и при нужда калиевъ метасулфитъ, натриевъ бисулфитъ, винена (до 2 гр.) или лимонена (до 1 гр.) киселина на единъ литъръ.

Чл. 3. При лоша реколта, официално установено въ даденъ районъ, когато гроздето не е добре узрѣло за да се получи вино, отговаряще на нормалната

реколта, позволено е прибавката на чиста захаръ къмъ мѣстата и то само въ време на гроздоберъ и подъ контролата на акцизнитѣ власти.

Чл. 4. Позволяватъ се сжщо така и следнитѣ манипулации:

- а) пастъоризиране на гроздената мѣсть;
- б) сгжствяване на сжщата;
- в) пастъоризиране на вината;
- г) купажиране (смѣсване) на вината за добиване на „типове“ вина;
- д) филтруване на вината;
- е) озонификация на вината.

Забрани.

Чл. 5. Забранено е прибавянето въ вината:

- а) вода, захаръ, спиртъ, глицеринъ и растителни и плодови сокове;
- б) изкуствени подсладители (захаринъ, дулцинъ и пр.);
- в) антисептични вещества: борна киселина и нейнитѣ соли, флуороводородна киселина и солитѣ ѝ, абристоклъ, формолъ, неорганически и органически киселини и тѣхнитѣ соли (освенъ поменатитѣ въ чл. 2), салицилова киселина, бензоена киселина и солитѣ имъ и отровни метални съединения) цинкови, магнезиеви, манганови, оловни, медни, бисмутови, алуминиеви и стронциеви), а та-

¹⁾ Въ правилника има много несъобразности, въ след. книжка ще се посочава.

ка сжщо и ония вещества, които могатъ да измѣнятъ естествения съставъ на виното или да прикриятъ неговия произходъ и развала.

Изкуственото боядисване на вината, както и обезцвѣтяването на червенитѣ вина е забранено.

Забранено е да се прибавятъ къмъ вината разни есенции, като:

1. Wein peuguet essenc Bordeaux;
2. „ „ „ Madeira;
3. „ „ „ Malaga;
4. „ „ „ Miscal;
5. „ „ „ Portwein;
6. „ „ „ Rotz u Weiss Wein;
7. „ „ „ Tokayer;
8. „ „ „ Champagner.

Забранена е продажбата на вина, които сж развалени или съдържатъ плѣсени или иматъ вкусъ несвойственъ на виното.

Забележка: Сждоветѣ, които съдържатъ вина отчасти или съвършено развалени, трѣбва да носятъ надпись „Развалено вино, не за проданъ“ и да нѣматъ канела или други приспособления за точене.

Чл. 6. Забранява се фабрикацията, вноса, рекламирането, излагането за проданъ и продаването на продукти, есенции, специалитети съ секретенъ, опредѣленъ или неопредѣленъ съставъ, предназначени за подобрене състава, цвѣта, вкуса и букета на виното или фабрикуването на фалшифицирани или имитирани вина.

Забранява се сжщо и продажбата на всѣкаква литература за приготвяване на изкуствени или фалшиви вина.

Забележка: Въ продължение на 1 месецъ отъ влизането въ сила на настоящия правилникъ всички такива налични въ страната продукти, есенции и специалитети, литература и др., се декларираатъ предъ надлежното общинско управление при описъ и се изнасятъ презъ граница отъ притежателитѣ имъ. Въ противенъ случай въпроснитѣ вещества, наставления и вина се конфискуватъ и унищожаватъ, като се съставя нужниятъ актъ подписанъ отъ двама свидетели.

Чл. 7. Забранено е приготвяването на вино отъ сухо грозде, захарно цвекло, ечемикъ, оризъ, рошкови и други захарни или нишестени вещества.

Сжщо е забранено приготвяването, излагането за проданъ и продаването на питиотизирани и гализирани вина.

Обявяване.

Чл. 8. Излаганитѣ за проданъ вина, трѣбва да бждатъ ясно и четливо обявени на български езикъ, съ тѣхнитѣ истински названия, видъ, „типъ“, фирма и година на производството и пр.

Забранено е употребата на фантастични (измислени) названия, които биха въвели въ заблуждение публиката, относно произхода.

Преценка и норми

Чл. 9. Вина, които иматъ киселъ вкусъ, джхъ на оцетъ и съдържатъ повече отъ 2 грама на литъръ летливи киселини, пресмѣтнати като оцетна киселина е забранено да се продаватъ.

Чл. 10. Вината не трѣбва да съдържатъ повече отъ 400 милиграма обща сѣрниста киселина. Пуснатитѣ въ продажба вина не трѣбва да съдържатъ повече отъ 20 милиграма на литъръ свободна сѣрниста киселина (so₂).

Вина съ повече отъ 2 грама на литъръ сѣрна киселина, изразена като калиевъ сулфатъ се считатъ вредни за здравето и продажбата имъ е забранена.

Чл. 11. Вина, които съдържатъ повече отъ 10 милиграма мѣдъ (Si) и повече отъ 0.5 грама на литъръ готварска соль не се допускатъ за проданъ.

Чл. 12. Червенитѣ вина съ по-малко отъ 1.80 грама екстрактъ (безъ захарта) въ 100 куб. см. и бѣли съ по-малко отъ 1.50 грама — се смѣтатъ за фалшифицирани и не се допускатъ въ продажби.

Забележка: При изчислението на екстракта безъ захарта се приспада отъ получения екстрактъ захарта съ 0.1 грама по малко.

Чл. 13. Пепелта на червенитѣ вина трѣбва да бжде приблизително $\frac{3}{10}$ отъ екстракта безъ захарта и да не бжде за червенитѣ по-малко отъ 0.16 гр., а за бѣлитѣ — 0.14 гр. на 100 куб. см.

Чл. 14. Отношението на алкохола къмъ глицерина не трѣбва да бжде по малко отъ 100:6 и не повече отъ 100:14 по тегло. Вина съ по-малко или съ повече

глицеринъ отъ показанитѣ отношения се смѣтатъ ненормални.

Чл. 15. Вина, които направо или следъ обезцвѣтяването имъ съ вжглища, дадатъ реакция за азотна киселина се считатъ фалшифицирани.

Чл. 16. При преценяването на вината се взиматъ подъ внимание вънкашниятъ видъ, миризма и вкуса имъ (дегустиране). Тѣ трѣбва да сж бистри и да съдържатъ най-малко 8⁰/₀ по обемъ алкохолъ.

Виноподобни питиета.

Чл. 17. *Виното-пелинъ* трѣбва да бждъ приготвено отъ нормално вино, въ смисъла на настоящия правилникъ, ароматизирано съ пелинъ (*Artemisia absinthium*) и други безвредни ароматни вещества и плодове.

Чл. 18. *Вермута* е [ароматизирано и алкохолизирано вино подсладено или не съ обикновена захаръ, което съдържа най-малко 16⁰/₀ по обемъ алкохолъ и най-малко 70⁰/₀ вино.

Вермутъ съ съдържание на алкохолъ повече отъ 18⁰/₀ по обемъ, трѣбва да се обозначи, като вермутъ—ликьоръ.

Чл. 19. Позволена е продажбата на луксозни сладки и ликьорни вина, като „Малага“, „Токай“, „Мадейра“, „Ксерксъ“ и др., само ако тѣ произхождатъ отъ съответнитѣ винарски центрове — обстоятелство, което трѣбва да се удостовери съ свидетелство за произхода и състава имъ. Приготвенитѣ въ страната подобни вина трѣбва да бждатъ декларирани.

Тѣзи вина трѣбва да бждатъ приготвени по начинъ приетъ въ странитѣ на производството имъ и да не съдържатъ забраненитѣ въ чл. 5 отъ настоящия правилникъ вредни вещества.

Чл. 20. Названието „*Шампанско*“ се употребява само за шумящитѣ вина, добити въ провинцията „Шампанъ“ — Франция. Останалитѣ шумящи вина, приготвени по начинъ на шампанскитѣ вина, трѣбва да бждатъ декларирани като „Шампанизирани“. Съкращение на думата „Шампанизирани“ се забранява.

Чл. 21. *Шумящитѣ вина*, включително газираниитѣ безалкохолни вина, наситени отчасти или напълно съ вжглена киселина, трѣбва да бждатъ обявени „газирани вина“.

Газираниитѣ вина трѣбва да сж при-

готвени отъ обикновени нормални вина.

Бутилкитѣ съ шумящитѣ вина трѣбва да сж етикетирани и обявени съгласно чл. 8 отъ настоящия правилникъ.

Чл. 22. *Плодови вина* приготвени при алкохолната ферментация на сокъ отъ прѣсни плодове, трѣбва да носятъ названието на плодетѣ, отъ които сж приготвени. При приготвянето на плодитѣ вина е позволено прибавката на мая и безвредни вещества за избистряне.

Чл. 23. *Медово вино* е питието добито чрезъ алкохолна ферментация на чистъ пчеленъ медъ, разреденъ съ вода, така че разтвора да съдържа най-малко 18⁰/₀ захаръ.

Чл. 24. Плодови и медови вина се излагатъ за проданъ и продаватъ подъ истинскитѣ имъ названия, като предъ думата „вино“ се поставя видътъ на материала отъ който е приготвено виното — „ябълково вино“, „медово вино“, „малиново вино“ и др.

Чл. 25. *Безалкохолни вина*, получени чрезъ стерилизиране, трѣбва да бждатъ фабрикувани отъ сокътъ на прѣсно грозде, или разредена конц. мѣсть или плодове безъ никакви други прибавки, освенъ на вещества позволени при приготвяне на обикновеното вино. Тѣ не трѣбва да съдържатъ повече отъ 1⁰/₀ обемъ алкохолъ, нито плѣсень, активни ферменти и бактерии, консервиращи вещества, изкуствени подсладители и вредни за здравето метални съединения.

Тѣзи вина могатъ да бждатъ газирани като се обяви това върху етикета.

Чл. 26. Предвиденитѣ въ чл. чл. 4, 5 и 6 на настоящия правилникъ постановления ваятъ и за плодови, медови, безалкохолни и газирани вина.

Общи наредби.

Чл. 27. Забранено е смѣсането на обикновенитѣ вина съ десертни, овощни и медови.

Чл. 28. Продажбата на разносъ визираниитѣ въ настоящия правилникъ напитки е забранено.

Чл. 29. Изследването на вината става по методитѣ, възприети отъ Хим. отдѣлъ при И. Н. З.*).

*) Методитѣ сж отпечатани въ отдѣлна брошура.

Чл. 30. Внесенитѣ отъ странство ви на се пропускатъ въ страната, следъ като бждатъ анализирани въ нѣкои отъ лабораториитѣ при митницитѣ и се укажатъ нормални.

Чл. 31. Нарушителитѣ на настоящия

правилникъ се наказватъ съгласно закона за народното здраве.

Чл. 32. Настоящия правилникъ влиза въ сила три месеца отъ деня на обнародването му въ „Държавенъ вестникъ“.

Правилникъ за спиртнитѣ напитки, коняци, ракии, ликьори и други¹⁾

Държавенъ вестникъ бр. 269 — 1931 год.)

(Основанъ на чл. 81 отъ закона за народното здраве).

Чл. 1. Подъ думата спиртни напитки се разбиратъ всички продукти получени чрезъ дестилация на ферментирани плодове, озахарени нишестени продукти, както и смѣси на такива дестилати съ захаръ, ароматни вещества, есенции и спиртни настойки отъ плодове и отпадъци отъ такива тревы, корени и др.

Споредъ начина на приготвянето различаваме натурални и изкуствени.

Натурални спиртни напитки.

Чл. 2. Къмъ натуралнитѣ спиртни напитки спадатъ всички получени чрезъ дестилация на ферментирани захаръ съдържачи растителни сокове и плодове или отпадъци отъ последнитѣ. Тѣзи напитки съдържатъ главно етиловъ алкохолъ, вода и други вещества въ малки количества, като: алдехиди, висши алкохолни киселини, естери и пр., които придаватъ специфичниятъ вкусъ, дѣхъ и букетъ, характеризиращи произхода и вида на напитката.

Чл. 3. Натурални напитки сж:

1. **Конякъ:** Приготвява се отъ дестилатъ съ крепкостъ 55—60 даже и 70% по обемъ алкохолъ отъ доброкачествено вино, който отъ дълго стоене въ дъбови бѣчви получата характерниятъ си ароматъ, вкусъ и жълтъ цвѣтъ. Конякътъ трѣбва да отговаря на следнитѣ технически условия:

а) алкохолъ най-малко 38% по обемъ;
б) екстрактъ 2 гр. въ 100 куб. см. (включително захарьта);

в) киселини (оцетна киселина) най-малко 20 милиграма въ 100 куб. см, 100⁰ алкохолъ;

г) естери (етилацетатъ) най-малко

30 милиграма въ 100 куб. см. 100⁰ алкохолъ;

д) висши алкохоли (изобутилалкохолъ) най-малко 100 м. гр. въ куб. с. м. 100⁰ алкохолъ;

е) алдехиди (ацеталдехидъ) най-малко 20 милиграма въ 100 куб. см. 100⁰ алкохолъ;

ж) фурфуrolъ въ значително количество;

з) да има специфичния дѣхъ и вкусъ;

и) коефициентътъ на тѣзи вещества трѣбва да бжде най-малко 300 милиграма въ 100 куб. см. 100⁰ алкохолъ.

Забележка. Подслаждането на конякъ съ захаръ може да става като въ естракта последната да не надминава 2 грама въ 10 куб. см. Карамелъ се допуска.

2. **Ромъ:** Спиртно питие добито чрезъ дестилация на ферментирала меласа отъ сока на тръстената захаръ и други остатъци при фабрикацията на захарьта, което питие следъ дълго стоене получава букетъ. Ромътъ не трѣбва да съдържа повече отъ 55% по обемъ алкохолъ, по-малко отъ 350 милиграма естери и по-малко отъ 100 милиграма киселини (оцетна киселина).

3. Ракии:

Сливова ракия — продуктъ полученъ отъ дестилацията на алкохолно ферментирала каша отъ сливи.

Гроздова ракия или джиброва — продуктъ полученъ отъ дестилацията на алкохолно ферментирани гроздови джибри (працини).

Калена ракия — получена отъ винена каль.

Винена ракия — получена отъ дестилация на вино до 55⁰.

¹⁾ Б. Р. Въ следната книжка се посочагъ несъобразноститѣ.

Ракия отъ черничевы плодове (бурбонки) — продуктъ полученъ отъ дестилация на ферментирали черничевы плодове (бурбонки).

Сидрова ракия — продуктъ полученъ отъ дестилация на ферментирала каша отъ ябълки и круши.

Дрънкова ракия — продуктъ полученъ отъ дестилацията на ферментиралъ дрънковъ плодъ.

Черешова ракия (киришъ) — продуктъ полученъ отъ дестилация на алкохолно ферментирала каша отъ череша.

Малинова ракия — продуктъ полученъ отъ дестилация на ферментирали малини.

Вишнова ракия — продуктъ полученъ отъ дестилация на ферментирали вишни.

Малиновка, вишновка, черешовка, яagodовка, оръховка — сж спиртни напитки които се приготвяватъ чрезъ настойка на съответнитѣ плодове или виненъ спиртъ съ или безъ прибавка на захаръ съ екстрактъ 5 грама въ 100 куб. см. (включително захарта), екстрактъ безъ захаръ 1.6 гр., пепель 0.12% въ 100 куб. см. Тѣ не бива да сж изкуствено боядисани.

Всички видове ракии, както и малиновката, вишновката, яagodовката, оръховката и др. получени чрезъ настойка трѣбва да съдържатъ:

а) алкохолъ най-малко 30% по обемъ;
б) висши алкохоли (изоутиалкохолъ) най-малко 100 mgr. и не повече отъ 500 mgr. въ 100 куб. см. 100° алкохолъ;

в) естери (етилацетатъ) не по-малко отъ 80 mgr. и не повече отъ 500 mgr. въ 100 куб. см. 100° алкохолъ;

г) киселини (оцетна киселина) не по-малко отъ 20 mgr. и не повече отъ 250 mgr. въ 100 куб. см. 100° алкохолъ;

д) фурфуролъ въ значителни количества;

е) общия коефициентъ на тѣзи вещества въ 100 куб. см. 100° алкохолъ не трѣбва да бжде по малко отъ 600 mgr.

Всички ракии трѣбва да нѣматъ не-приятна миризма, да не сж замърсени, да не съдържатъ минерални киселини, метилалкохолъ, азотно-кисель естеръ, денантуриранъ спиртъ, стипца, алуминиеви соли, алкалоиди, отрови, есенции съ много естери, естерици масла, из-

куствени есенции, екстракти, суровъ спиртъ, червенъ или черъ пиперъ прибавени преди или следъ ферментацията безразлично подъ каквата и да е форма. Сжщитѣ не могатъ да съдържатъ тежки метали, освенъ следи отъ желѣзо и медъ до 30 милиграма на литъръ.

Чл. 4. Забранява се боядисването на ракиитѣ.

Чл. 5. Ракии, добити отъ плодове съ костички чрезъ настойка, могатъ да съдържатъ циановодородна киселина максимумъ до 40 милиграма на литъръ.

Чл. 6. Забранено е смѣсането на натуралнитѣ коняци и ракии съ изкуствени такива.

Искуствени спиртни напитки.

Чл. 7. Ликъори:

Фруктови ликъори сж спиртни напитки приготвени чрезъ настойка ить съответнитѣ плодове или трѣви подсладени. Тѣ не трѣбва да съдържатъ гликоза и чужда боя, съ екстрактъ безъ захаръ минимумъ 16 грама въ 100 куб. см. и 0.12% пепель.

Есенцови ликъори — спиртни напитки приготвени отъ спиртъ, вода, захаръ съ или безъ гликоза, различни растителни екстракти, етерични масла и безвредни бои.

Дйченъ ликъоръ приготвенъ отъ алкохолъ, жълтъкъ отъ яйца и ароматни вещества.

Забележка. Горезброенитѣ видове ликъори трѣбва да иматъ захаръ не по-малко отъ 10% и алкохолъ не по-малко 22% по обемъ.

Вермутъ ликъоръ — е вермутъ съ повече отъ 18% по обемъ алкохолъ.

Чл. 8. Искуствени коняци:

Искуственъ конякъ — съдържа алкохолъ най-малко 32% по обемъ, захаръ, конячна есенция, безвредна боя — красителъ.

Дйченъ конякъ — е алкохолно питие приготвено отъ конякъ и яйца, най-малко 10 желтъка (160 гр) въ литъръ.

Искуственитѣ спиртни напитки трѣбва да бждатъ декларирани.

Чл. 9. Искуствени ракии.

Мастика се разбира спиртно питие, приготвено чрезъ дестелиране, преваряване или по студенъ начинъ отъ ракии или спиртъ, ароматизиранъ съ анетолъ

или анасоново масло, анасонъ, дъвка или дъвкаво масло, съ или безъ прибавка на захаръ, съ процентно съдържание на алкохола не по малко отъ 40⁰/₁₀₀ по обемъ.

Общи наредби.

Чл. 10. Ликьоритъ и други спиртни напитки, отъ всеизвестенъ опредѣленъ производителъ (напр. ромъ ямайка, бенедектинъ, ликьоръ холандски и пр.), трѣбва да бждатъ оригинални произведения, внесени отъ съответнитѣ райони, кждето се произвеждатъ. Всички други, не отъ този произходъ трѣбва да бждатъ деклариранни като „изкуствени“ . . .

Чл. 11. Забранено е употрѣбяването на абсента и неговитѣ имитации, както и приготвянето на спиртни напитки за консумация съ повече отъ 55⁰/₁₀₀ по обемъ алкохолъ (чл. 173 з. н. з.).

Чл. 12. Надписитѣ върху бутилкитѣ и сждоветѣ на всички спиртни напитки,

които се произвеждатъ въ България, трѣбва да бждатъ на български езикъ, ясни и четливи, включително и зарегистрованитѣ марки, фирми и пр.

Чл. 13. Търговията съ спиртни напитки чрезъ разность се забранява.

Чл. 14. При всѣко предлагане въ търговията (офериране) на спиртни напитки чрезъ обяви, писма или по другъ начинъ, трѣбва да се посочва името на продавача и онова на посрѣдника.

Чл. 15. Изследването на спиртнитѣ напитки става по методи, възприети отъ химическия отдѣлъ при института на народното здраве¹⁾.

Чл. 16. Нарушителитѣ на настѣящия правилникъ се наказватъ съгласно закона за народното здраве,

Чл. 17. Настоящия правилникъ влиза въ сила три месеца отъ деня на обнародването му въ „Държавенъ весникъ“.

¹⁾ Методитѣ сж отпечатани въ отдѣлна брошура.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

на

XI-и редовенъ конгресъ на Българския Лозарски Съюзъ въ гр. София

Единадесетиятъ редовенъ конгресъ на Българския Лозарски Съюзъ въ заседанията си на 28 февруарий, 1 и 2 мартъ 1931 год., въ гр. София, следъ изслушване отчета на управителния съветъ доклада на редактора на „Лозарски Прегледъ“ и контролната комисия, както и рефератитѣ: „Данъчнитѣ облагания върху лозята, виното и материялитѣ отъ които се вари ракия“ отъ Никола Хр. Мънковъ и „Лозарскиятъ Кредитъ“ отъ Ив. Бързаковъ, и следъ станалитѣ по тѣхъ разисквания, като взема предъ видъ:

1) че увеличенитѣ въ последно време поземленъ данъкъ и падарщина за лозята, вѣнъ отъ високия акцизъ върху вината и материялитѣ отъ които се вари ракия, при сждествующата стопанска криза сж непоносими за лозаря; акциза на виното не се оправдава съ нищо, тъй като лозята сж обложени съ поземленъ данъкъ, който самъ надминава размѣра

на едно справедливо облагане, отговаряеще на дохода;

2) че въпрѣки многобройнитѣ резолюций и постѣпки на всички лозарски конгреси, конференции и др. за премахане на излишнитѣ и съ нищо неоправдани, убийствени за лозарското производство и търговия формалности на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ — до сега нищо не е направено;

3) че много отъ лозаро-винарскитѣ ни законоположения сж отживели времето си;

4) че вследствие на острата стопанска криза консумацията на виното е силно намалѣла.

РЕШИ:

Да се помоли г. Министра на финанситѣ да нареди:

а) да се примахне акциза на виното, като остане само сегашния поземленъ данъкъ, съ който сж обложени лозята.

б) да се направятъ изменения въ чл. 105 ал. 4 и чл. 108. б „б“ отъ закона за акцизитѣ и патентования сборъ въ смисълъ, че за съответнитѣ нарушения не се прилагатъ санкцитѣ на чл. 108

сжция законъ, а се заплаща двойния акцизъ на съответнитъ спиртни питиета.

в) въ лоши години, въ съгласие съ Министерството на Земледѣлието, да се допуша изваряването на 20% отъ вина-та безъ заплащане на допълнителенъ акцизъ.

г) да се проучи отъ органитъ на Министерството на финанситъ, съвмѣстно съ представителъ на Лозарския Съюзъ, нова данъчна система за лозаро-винарството ни, отговаряща на днешнитъ условия.

2.

1) че у насъ съществуватъ добри почвени, климатически и др. условия за запазването и разширението на сегашното лозарство;

2) че изнасянитъ въ чужбина български грозда и вина намиратъ добъръ пазаръ, стига да сж нагодени къмъ изискванията на странитъ-вносителки и да се подпомогнатъ чрезъ транспортни, митнически и др. улеснения;

3) че нашето лозарство се реорганизира съ огледъ къмъ нови насаждания съ десертни гроздя;

4) че високитъ застрахователни премии за лозята и маточницитъ пречатъ на застраховкитъ;

5) че липсата на кредитъ и високия лихвенъ процентъ на осждания такъвъ, който се дава тукъ, пречатъ на правилното лозарско и винарско развитие;

6) че законитъ за лозарството и винарството сж непълни и разпръснати;

7) че много въпроси по отгледване на десертнитъ гроздя, типизирането на вина и др. сж непроучени и неразяснени.

РЕШИ:

а) Да се помоли г. Министра на Земледѣлието и Държавнитъ Имоти да нареди:

1) да се отпусне леснодостъпенъ и ипотекаренъ кредитъ отъ Б. З. Банка на лозари, лозаро-винарски кооперации и винари, като Министерството на Земледѣлието и Държавнитъ Имоти вписва ежегодно въ бюджета си една сума отъ 15 — 20 милиона лева, която ще служи да покрие лихвената разлика отъ 12% (съ колкото Б. З. Банка отпуска заемъ) до 5% (съ колкото фактически ще трѣбва да се задължаватъ лозаритъ).

2) да се допустне безмитенъ вносъ на гладка и галванизирана тель и жглово желѣзо за телени конструкции на десертни сортове лозя, като Б. З. Банка извърши доставката и разпродаде на лозаритъ.

3) Б. З. Банка да проучи въпроса за построяване на районни винарски изби въ винарски райони съ масово производство и въ такива съ отбрани качества гроздя, въ които райони още нѣма винарски кооперации, както и да пристъпи къмъ тѣхното построяване.

4) да се въведатъ общедостъпни застрахователни премии за лозята и застраховката да стане задължителна за всички лозя.

5) да се включи въ състава на Вишния земледѣлски съветъ и представителъ на Българския лозарски съюзъ.

6) да се изработи законъ за вината и другитъ гроздови продукти (за борба съ тѣхната фалшификация) като се забрани и произвеждането на напитки отъ индустриаленъ спиртъ, както и да се унифициратъ съществующитъ закони по тая материя и се създаде пълно лозарско винарско законодателство, при което да участвува и представителъ на Лозарския съюзъ.

7) да се засили опитното дѣло въ областа на лозарството и винарството.

б) Да се помоли г. Министра на желѣзницитъ, пощитъ и телеграфитъ да нареди:

1) да се опрости и намали тарифата за износъ на грозде и вино;

2) да се намали тарифата за превозъ на амбалаженъ материалъ като холандскитъ щайги се таксуватъ по действителното имъ тегло;

3) да се гарантира бързъ и сигуренъ превозъ на изнасянитъ за чужбина гроздя, както въ вътрешността на страната тѣй и при транзитирането въ чужбина.

I Становището на лозаритъ:

Конгреса като взема предъ видъ:

1) че гроздето „Афузъ Али“ поради ценнитъ си качества има тенденция да завладее европейскитъ пазари на гроздето;

2) че тази тенденция налага масово посаждане въ страната ни на лозя отъ сорта „Афузъ Али“;

3) че тѣзи посадки се спъватъ отъ високата цена на облагоустроенитѣ лози отъ този сортъ и ограниченото имъ производство и предлагането имъ афтенчични;

4) че разрешение износа на облагоустроени лози отъ сорта „Афузъ Али“ ще покачи до неимовѣрностъ цената имъ и ще ги направи недостъпни за болшинството лозари;

5) че интереса на лозарския поминѣкъ и общо-стопанската политика на страната ни налагатъ Държавата да забави чрезъ забрана износа на облагоустроени лози и калемѣ отъ сорта „Афузъ Али“ разпространението му въ съседнитѣ намѣ държави;

6) че обстоятелствата и мотивитѣ, които заставахъ правителството да забрани износа на горепоменатия сортъ презъ изтеклата година не сж се промѣнили;

7) че искането на пепиниериститѣ да се разреши износа на лози отъ сорта „Афузъ Али“ поради обстоятелството, че иматъ надпроизводство е неоснователно, защото тѣ сж развили своето производство при сществуващата възбрана на износа и сж огледъ на мѣстнитѣ нужди — единодушно.

РЕШИ:

1) Моли господинъ Министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти да продължи още за нѣколко години възбраната върху износа на облагоустроени лози и калемѣ отъ сорта „Афузъ Али“;

2) резолюцията взета отъ името на лозарския конгресъ за разрешение износа на лози отъ горепоменатия сортъ да се счита за взета отъ група лозари-пепиниеристи и следователно противоречаща на интереситѣ на болшинството български лозари;

3) Останалитѣ решения на конгреса взети въ заседанията му на 28 февруарий и 1 и 2 мартъ сж взети единодушно;

4) Молимъ, господинъ Министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти да нареди строгъ контролъ върху търговията съ облагоустроени лози по отношение на автентичността имъ, като се наложатъ най-строги санкции на нарушителитѣ.

II Становището на лозаритѣ пепиниеристи

1) че десертния лозовъ сортъ „Афузъ Али“ сществува и въ други лозарски страни;

2) че въ нѣколкогодишното изнасяне български облагоустроени лози въ Гърция, Ромѣния, Югославия и др. сж изнесени и лози отъ сорта „Афузъ Али“;

3) че облагоустроени лози отъ сорта „Афузъ Али“ се изнасятъ и сега по знайни и незнайни пжтища.

РЕШИ:

Да помоли г. Министра на земледѣлието и държав. имоти да нареди: да се дигне забраната за износъ на облагоустроени лози отъ сорта „Афузъ Али“, като обаче, не се допусне и за напредъ износъ на калемѣ отъ сорта „Афузъ Али“

Б. Ред. Управителния съветъ на Българ. лозарски сюзъ представи и изясни и дветѣ становища на г. Министра на Земледѣлието, като предостави нему да разреши въпроса съ огледъ общитѣ интереси на Българското лозарство.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ, 9 февруарий 1931 год., конференцията отъ пепиниеристи отъ цѣла България, свнкана по инициативата на М во на земледѣлието и държав. имоти за размѣна на мисли върху засилване износа на лозовъ материялъ въ чужбина, следъ като изслуша реферата на г. Проф. Н. Недѣлчевъ на тема: „Производството и износа на лозовъ материялъ“ и следъ станалитѣ разисквания, като взе предвидъ:

1. Че въ България сществуваатъ много добри условия за производство на гладѣкъ, вкорененъ и облагоустроенъ лозовъ материялъ.

2. Че това производство дава препитание на едно многочислено население въ известни райони, кждето друго производство мжчно може да го замѣни.

3. Че лозовия материялъ представлява износенъ артикулъ, обаче неговия износъ, вмѣсто да се увеличава, напротивъ, намалява, поради редица пречки, като забраната износа на лози отъ сорта „Афузъ Али“, недобре проученитѣ нужди на чуж-

дитѣ пазари, главно на ромжския, липсата на контролъ върху качеството на изнесеня материялъ и др.

4. Че съ забраната износа на лози отъ „Афузъ Али“ целъта, която се преследваше не се постигна.

РЕШИ:

1. Да се помоли Министерството на земледѣлието и държ. имоти да ходатайствува да се разреши износа на облагородени вкоренени лози отъ сорта „Афузъ Али“.

2. Сщото да прати лица въ Ромжния, за да проучатъ на самото мѣсто нуждитѣ на ромжския пазаръ като влезатъ въ връзка съ органитъ на Ромжското М во на земледѣието за да искатъ улеснение при вноса на български лози въ Ромжния.

3. Министерството на земледѣлието и държ. имоти да уреди контролъ върху качеството и автентичността на лозовия материялъ, който се изнася, за да се запази името на българския материялъ.

4. Дирекцията на Желѣзницитѣ да намали транспортнитѣ разноси на лозитѣ, предназначени за износъ.

5) Министерство на Финансиситѣ да нареди, оценката на лозитѣ за износа да остане по продажнитѣ цени.

6) Сщото да премахне вносното мито на присадницитѣ, които се внасятъ въ България съ решението на М-во на Земледѣлието.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Производителитѣ на лозовъ материялъ, събрани на конференция на 27 февруарий, 1931 год. въ София за разглеждане въпроса по производството и продажбата на лозовъ материялъ, като взе предвидъ:

1) Че при досегашнитѣ безконтролни продажби и производство на лозовъ материялъ се вършатъ отъ страна на продавачитѣ на такъвъ чести измами, които спжватъ правилното развитие на лозарството;

2) Че за да се гарантира производството на доброкачественъ и автентиченъ

лозовъ материялъ и се всѣе въра въ купувачитѣ е нуженъ ефикасенъ контролъ;

РЕШИ:

Да се настои предъ Министра на Земледѣлието и Народното Представителство да се допълни закона за подобрене земледѣлското производство и опазване на полскитѣ имоти за ефикасенъ контролъ по производството и продажбата на лозовъ материялъ въ смисълъ:

I Че всички лица, които се занимаватъ съ продажба и производство на лозовъ материялъ, освенъ за свои нужди, трѣбва задължително да прекаратъ устроенитъ за цѣлтъ отъ Министерството на Земледѣлието курсове и водятъ специални и зарегистрирани книжа за производството и продажбата на материяла;

II На всички ония лица, които се занимаватъ съ производство и търговия на лозовъ материялъ за износъ да се наложатъ по специални и по строги санкции;

Да се насърдчи образуванието на дружества на производителитѣ на лозовъ материялъ, чрезъ които да се подпомогне контролата.

Изра се 6 то члененъ комитетъ, който заедно съ лозарския съюзъ да представлява и се застъпва за исканията на производителитѣ на лозовъ материялъ, както и да подготви организационето имъ въ дружества.

Конференцията се занимава и съ въпроса за забраната износа на лози отъ сортъ Афузъ Али, по който въпросъ тя напълно се солидизира съ решенията на конференцията свикана отъ Министерството на Земледѣлието на 9 й т. м.

Председателъ: Т. Алтъновъ, Сухиндолъ
Подпредседателъ: К. Стефановъ, Ст. Загора
Секретаръ: З. Антоновъ, Бѣла Черква;

Комитетъ:

Председателъ: К. Стефановъ, Ст. Загора
Секретаръ: Т. Алтъновъ, Сухиндолъ

Членове { Ал Серафимовъ, Ловечъ
Ив. Докторовъ, Сливенъ
П. Антоновъ, Варна
Д. Илиевъ, Типченица —
Врачанско.

Перспективи на нашето лозарство и винарство

По инициативата на Държавното Агрономство, градската община, Популярната банка, Р. к. с. „Пчела“ и комитета на лозаритѣ въ Е. Джумая, днесъ, 14. II 1931 год. въ сжщиятъ градъ, въ 9 часа сутринята следъ молебена, се състоя събрание на лозаритѣ отъ града и околията, по случай празника „Св. Трифонъ“ съ следниятъ дневенъ редъ:

1. Перспективи за нашето лозарство и винарство — рефератъ отъ Ц. Григоровъ — специалистъ — лозаръ при Агрономството.

2 Организационна работа.

Следъ обстояния рефератъ на г. Григоровъ говориха по дневния редъ още и гражданитѣ г. г. Панайотовъ, К. Дончевъ, Станчевъ и др. и следъ станалитѣ разисквания въ събранието по изложеното отъ тѣхъ, взеха се следнитѣ решения:

1. Намира, че лозарството е първостепенъ клонъ отъ нашето национално производство, което дава поминъкъ на половинъ милионъ жители на страната; може да се развие до степенъ да изхрани до една трета отъ населението и, следователно, улесняването на развитието му е въпросъ общественъ, въпросъ държавенъ, който налага всестранни грижи и внимание, както отъ страна на обществото — така и отъ страна на държавата.

2. Прави констатацията, че противно на важността, която играе въ нашето стопанство лозарството и улеснението, което заслужава, фискалнитѣ тяжести върху лозарското производство достигатъ неимовѣрниятъ размѣръ отъ 30% върху дохода, размѣръ, който се равнява на конфискация резултата на самия трудъ на лозаря и събранието апелира къмъ държавата да намали размѣра на тия фискални тяжести.

3. Смѣта за крайно належаще въвеждането на държавенъ контролъ върху производството на лозовия материалъ — върху пепиниерството — и строги санкции спрѣмо ония, които злоупотрѣбаватъ съ това производство; ефикасенъ контролъ при експорта за гарантиране доброто реноме на българското грозде и интереситѣ на производителя. Полаганитѣ до сега грижи смѣта недостатъчни.

4. Събранието подчертава за лишень пжтъ, че единствениятъ начинъ за гарантиране резултата отъ труда на производителя — лозаръ е групирането му въ кооперацията, основаването на кооперативна винарска изба, кооперативно плодохранилище и масовъ експортъ на кооперативни начала. Необходимостта отъ коопериране още повече става видна следъ лошото държание и явното ощетяване на производителитѣ при миналогодишния износъ на десертни грозда въ странство.

5. Съ въвеждането на новитѣ контролни апарати при варенето на гроздовия продуктъ, както се проектира, събранието смѣта, че несправедливо ще бждатъ фаворизирани нѣколко спиртовари въ страната за смѣтка на голѣмото болшинство лозари и моли държавата да изостави тоя проектъ.

6. Събранието настоява да не се разрешава износа на присадени лозови пржчки отъ сорта „Афузъ Али“ и „Димягъ“, както и резници отъ тия сортове.

7. Моли съответнитѣ държавни органи да направятъ нуждното за коригиране погрѣшното прекомѣрно облагане съ поземленъ налогъ лозята въ Е. Джумая, облагане, което е очевидно на грѣшка на фискалната властъ, грѣшка, която трѣбва да се премахне.

8. Събранието изказва пожелание въ всички по-голѣми лозарски центрове да се създадатъ професионални и икономически организации за защита интереситѣ на лозаритѣ.

БЮЛЕТИНЪ

НА ЛОЗАРОВОЩАРСКОТО ИНФОРМАЦИОННО БЮРО--ПЛЪВЕНЪ

BULLETIN DU

Bureau D' Information viti — Pomologique
Pleven — Bulgarie.

BULLETIN DES

Informationsbüro für Wein & Obstkulturen
Pleven — Bulgarien.

Положението на пазаря.

Въ България.

Вина: Консумацията на вината въ-
прѣки всички надежди се номалѣза зна-
чително.

Това кара търговцитѣ да бждатъ пред-
пазливи въ покупкитѣ си и да не тру-
патъ на складъ голѣми запаси.

Споредъ сведения отъ финансовото
министерство акцизнитѣ власти сж из-
мѣрили тази година около 100 милиона
литри вина въ цѣлата страна.

За износъ при днешното положение,
въпрѣки известния интересъ даже и отъ
Швейцария къмъ нашитѣ вина, едва ли
може да се говори.

По-голѣмо оживление на пазаря на
ценитѣ се очаква едва презъ лѣтото, до
когато голѣмия процентъ предразположе-
ни къмъ заболяване вина, ще станатъ
негодни за консумация.

Пазаря: Днешното положение е как-
то следва: Въ Северна България, Анхиа-
ло, Бургасъ, Ст.-Загора и нѣкои други
пунктове ценитѣ се движатъ отъ 7—8
лева, като долнокачественитѣ вина се
предлагатъ на мѣста и по 0.65 л. градуса.

Въ Пазарджикъ, Станимжка и Сли-
венъ добритѣ вина струватъ до 12 лв. л.
Нѣколко северобългарски и южнобъл-
гарски кооперации продадска часть отъ
вината си по 8 лв. литъра.

Джиброва ракия: Въ нейния пазаръ
се забелѣза напоследъкъ едно слабо
оживление като ценитѣ се качиха на мѣ-
ста и до 0.62 лв. градуса.

Сливово ракия: И тукъ имаме едно
оживление, като ценитѣ се стигнаха до
0.60 лв. градуса. Запаси отъ сливовица
има доста, тъй като само въ троянска
околия се предполага тази година да е
получено надъ единъ милионъ литри.

Облагородени лози: Неясното положе-

ние относно разрешаване износа на ло-
зи отъ Афузъ Али, прави едно въздър-
жане въ предлагането.

Ценитѣ въпрѣки всичко сж съ тен-
денция къмъ спадане, особено при пла-
щане въ брси.

Въ интереса на лозаритѣ е да не
гледатъ толкова извънредно нискитѣ це-
ни, колкото гаранцията за автентичния
материалъ.

Виненитѣ сортове струватъ 2—2.50
лв. лозата.

Десертни: Димятъ 3 лева, Афузъ
Али 4—5 лева,

Въ чужбина.

Тенденцията на свѣтовния пазаръ на
вино е неопредѣлена. Докато почти на-
всѣкжде ценитѣ отбелѣзватъ слаба тен-
денция и производителитѣ сж готови да
продаватъ на всѣка приемлива цена, за
да покриятъ неотложнитѣ си нужди. Въ
Испания тенденцията е доста твърда.
Тукъ френскитѣ търговци сж се явили
като купувачи на едро, и изглежда, че
искатъ, преди приключване споразуме-
нията съ Италия, да внесатъ въ страна-
та по-голѣмо количество испански вина,
които сж най-подходящи за купажъ (смѣс-
ване) още повече, че се очаква следъ
увеличаване на вносното мито за чужде-
странни вина да паднатъ параграфитѣ
отъ закона за вината относно купажа,
тъй че използването на внесениѣ ис-
пански вина не ще срещне особени спън-
ки презъ време на тазгодишната кам-
пания.

За сега, въ всѣки случай, по хода
на преговоритѣ се пази пълно мълчание
и възможно е въпроситѣ да получатъ
едно неочаквано и бързо разрешение.

Положението въ Австрия е непромѣ-
нено. Търговията върви твърде бавно,

най-вече поради обстоятелството, че през време и непосредствено след беридбата сж били закупени направо въ производственитѣ области голѣми количества, които днесъ, поради недоброкачествеността имъ, а най-вече поради неумѣлото имъ преработване, се продаватъ твърде трудно.

Закупуванията въ австрийскитѣ производствени области сж все още въ застои. Предлагането отъ страна на производителитѣ се все повече усилва, тъй като сжщитѣ се нуждаятъ отъ срѣдства за започване пролѣтната работа.

Положението въ Унгария е непромѣнено, като не се отбелязватъ по значителна закупувания било отъ чужбина или отъ мѣстната търговия.

И тукъ производителитѣ сж наклонни да продаватъ предвидъ предстоящата пролѣтна работа, като сж намалили ценитѣ на обикновенитѣ търговски вина надъ 1 филеръ на градусъ. Тѣзи евтини вина ще намѣрятъ презъ тази кампания пласментъ било за консумация или за варене на конякъ, обаче, не така стои въпросътъ съ другитѣ видове вина, за които се искатъ заачително по високи цени. Тѣзи вина, изобщо, не се търсятъ, поради не особено доброто имъ качество.

Търговията въ Югославия е оживена, обаче, сключенитѣ сдѣлки сж значително по-малки отколкото презъ есенъта. Като купувачи се явяватъ главно експортъоритѣ отъ адриатическитѣ пристанища.

Вносътъ на гръцки вина въ Швейцария е намалѣлъ отъ 33,000 хектолитра презъ първитѣ 9 месеца на 1929 г. на 20 000 хектолитра за сжщото време презъ 1930 год.

Италианскитѣ пазаръ, общо взето, е спокоенъ. Известно оживление отбелязва въ Тоскана и въ Апулия. Това оживление е предизвикало на мѣста покачване на ценитѣ. Докато ценитѣ на долнокачественитѣ търговски вина показватъ слаба тенденция, ценитѣ на 10 градусовитѣ червени вина, типъ А, на 13.5 градуса червени вина типъ В и на 11 градуса бѣли вина типъ С показватъ покачване на Миланската борса.

Вжтрешната консумация пролѣлжава да намалява, а износътъ за Франция, който напоследъкъ е билъ твърде оживенъ, е за сега въ застои, поради продължителното падане ценитѣ на френскитѣ вина и поради италияно-френскитѣ митнически преговори.

Въ Франция ценитѣ се движатъ отъ 14.50 до 19 франка на градусъ. Огдѣлни сдѣлки се сключватъ изключително за покрване неотложни нужди. Общо взето, търговията не отбелязва нѣкаква сжществена дейность. Ценитѣ на доброкачественитѣ вина сж твърди, като и производителитѣ се въздържатъ да продаватъ.

Въ Монпелие първокачествено червено вино отъ последната реколта нотира отъ 17—18.50 на градусъ, третокачествени вина може да се купятъ по 14 франка.

Алжирскитѣ вина нотиратъ, по доброкачественитѣ 17.50—18, а обикновенитѣ търговски вина 16.30—17, а въ Марсилия първокачественитѣ 8—10 градусови червени вина отъ 17.50 до 18.50 франка на градусъ.

Ценитѣ на испанскитѣ търговски вина се движатъ между 160 и 175 на хектолитръ, а доброкачественитѣ червени и 11—12 градусовитѣ бѣли вина между 170—180 франка на хектолитръ.

Отъ следующата книжка на Лозарски прегледъ въ Бюлетина на Лозаро Овощ. Информ. бюро ще се помѣстватъ „търсения и предлагания“ срещу заплащане предварително 50 лв. на редакцията или срещу записани и заплатени 5 абонамента на „Лозарски прегледъ“.

Излѣзе отъ печатъ брошурата „Нашитѣ десертни грозда, овощия, зеленчуци и поукитѣ отъ досегашния износъ“, отъ инж. В. Чакъровъ.

Желающитѣ да получатъ брошурата, която има надъ 100 страници, да изпратятъ 20 лв. до Лозаро-Овощ. Инф. бюро — Плѣвенъ.

ХРОНИКА.

Редакцията и администрацията на сп. „Лозарски прегледъ“ остава въ гр. Плъвенъ, като за редакторъ-редакторъ е натоварва пакъ Георги К. Червенковъ, който въ интереса на дѣлото се съгласи и за тая година да го издава.

XI-я Лозарски конгресъ на Българския лозарски съюзъ се състоя на 28 февр., 1 и 2 мартъ въ София. Конгреса се откри отъ председателя на Лозарския съюзъ Ив. П. Бързаковъ, следъ което бѣ приветствуванъ отъ Министра на землед. и държ. имоти г-нъ Гр. Василевъ, който изтъкна голѣмото стопанско значение на лозарството и обеща да го подкрепи за модернизирането и рационализирането му. Избра се бюро на конгреса: Председатели Ив. Джелиповъ — Бургасъ; подпредседателъ Ат. Славовъ — Сливенъ и Ил. Карабаджаковъ — Варна и секретари: Зах. Айрановъ и Ан. Тимевъ — София.

Избраха се за управ. съветъ: председателъ Ив. П. Бързаковъ — София; подпредседатели Д-ръ Ас. Дянковъ — София и Ат. Славовъ — Сливенъ; секр.-касиеръ Дончо Бъчваровъ — София; членове: Г. К. Червенковъ — Плъвенъ, Ив. Джелиповъ — Бургасъ, Кр. Наневъ — Ст. Загора, Михаилъ Карапаневъ — Ямболъ, Никола Мжнковъ — Сухиндолъ, Димо Овчаровъ — София, Алекс. Серафимовъ — Ловечъ и И. И. Хранковъ — София. Запасни: Дончо Стояновъ — с. Бѣла Черква, Тодоръ Алтъновъ — Сухиндолъ и Коста Витановъ — с. Перущица.

Контроленъ съветъ: Коста Невтяновъ — София, Иванъ Машаловъ — Сухиндолъ и Сжбинъ Пенчевъ — Бѣла Черква. Запасни: Кольо Стефановъ — Ст. Загора и Иванъ Пъевъ — Сухиндолъ.

Лотарията е теглена и резултата — печалбитъ ѝ ще бждатъ съобщени въ кн. 2 на Лозарски прегледъ

Делегация въ съставъ: управителния съветъ и Петъръ Моновъ — Плъвенъ, К. Витановъ — с. Перущица и Сжбинъ Пенчевъ — Сухиндолъ се е явила на 3 мартъ и поднесла конгресната резолюция прець г-да министръ: Министеръ Председателя, на Финанситъ, Земледѣлието и държ. им. ти и Желѣзницитъ, които следъ изслушването ѝ сж обещали да изпълнятъ часть отъ исканията.

По цената на бирата заседава комисиия при Мин. на финанситъ, която има за задачи да уреди конфликта между бирнитъ фабрики и питиепродавцитъ. Тя е била наклонна да намали продажната цѣна на бирата, като се намали и акциза ѝ. Члостояното присъствие на Лозарския съюзъ е свиканъ на заседание за да обсъди начина по който трѣбва да се противопостави противъ намаление на акциза на бирата, защото това ще затрудни пласимента на виното.

Изготвенъ билъ правилникъ при Минист. на земледѣлието за лозарското опитно дѣло, съ който се цели да се отнемагъ винарския и химическия отдѣлъ отъ Лозарската Опитна Станция — Плъвенъ и предадатъ къмъ Агрономическия факултетъ. Съ това се разтройва единствената опитна лозарска станция. Ще се повърнемъ.

Износа на облагородени лози отъ сорта Афузъ Али не е разрешенъ и нада ли ще се разреши. Дветъ различни становища по износа се изнесоха предъ г-на министра на Земледѣлието и се остави нему да реши въпроса съ огледъ на общитъ интереси на лозарството.

Законопроектъ внесенъ отъ Видинския народенъ представителъ г-нъ Падаревъ за изменение на нѣкои членове отъ закона за акцизитъ е миналъ презъ финансовата комисиия въ следната редакция:

„Законъ за изменение и допълнение на закона за акцизитъ и патентовия сборъ върху питиетата.

§ 1. Въ ал. IV на чл. 105 думитъ „по чл. 118“ се замѣнятъ съ думитъ: „по чл. 108 б ал. II“.

§ 2. Въ ал. VIII на чл. 105 следъ думитъ: „приключване на складовата книга“ се прибавятъ думитъ: „извършено отъ органъ на данъчната власть при ревизия“.

§ 3. Чл. 108 б се изменя и допълня така:

„Всѣко количество спиртъ, ракия и произведени отъ тѣхъ спиртни питиета отъ 10 литри нагоре, което се залови, че се разнася изъ да ството безъ да има издадено предварително за него преносително свидетелство, за каквото се говори въ предшествувания членъ, се счита за укрито отъ облагене и продавачитъ, притежателитъ и преносвачитъ му се наказватъ солидарно съ глоби 1,000 л. и съ следуемитъ акцизъ и общ. налогъ въ петоренъ размѣръ, изчислени на базата, установена въ забележката къмъ чл. 26 отъ настоящия законъ и заловенитъ спиртни питиета се конфискуватъ заедно съ сждоветъ. Ако, обаче, се докаже, че преди издаването на спиртнитъ питиета е било издадено преносително свидетелство и при провѣрката на сждото не се укажатъ незаконни разлики, виновнитъ се наказватъ по чл. 133 ал. II

Когато при провѣрка презъ време на движението или при пристигането на спиртнитъ питиета се констатиратъ разлики надъ 60% въ повече или въ по-малко въ количеството и надъ 1 градусъ въ повече или надъ 2 градуса въ по-малко въ крепкостта, въ сравнение на преносителното свидетелство, притежателитъ на питиетата се наказватъ по ал. I на настоящия членъ само за указалитъ се разлики въ повече или по-малко извънъ толеранситъ, безъ да се конфискуватъ спиртнитъ питиета.

Забележка. За коняка, амера и за подсладенитъ ракии допустимиятъ толерансъ

въ крепкостта е 2 градуса въ повече и 3 градуса въ по-малко“.

Б. Р. Съ тия изменения се внася разлика между истинската вулгарна контрабанда и случайнитѣ формални опущения. Нарушенията и въ двата случая се наказватъ по малко. Законопроекта е поставенъ на дневенъ редъ и ще мине следъ общитѣ дебати по бюджета.

Отъ името на лозаритѣ въ страната, благодаримъ на г-нъ Падаревъ.

VI-я редовенъ конгресъ на питне-продавцитѣ се е открилъ на 15 т. м. въ

Пловдивъ отъ председателя Младеновъ. Избрано е бюро: Председателъ Н. Чукуровъ — Плъвенъ, подпредседателъ Панчо Гредленовъ и секретаръ Ивановъ — Варна.

За борбата противъ рапичния бръмбъръ. Министерство на Земледѣлието е издало специални брошури и хвърчащи листовѣ въ които се препоръчва като най-ефикасно сръдство:

Урания зеленина или парижка зеленина. Сжитѣ сръдства се препоръчватъ и противъ гроздовия молецъ.

ПОДКАНВАТЪ СЕ ВСИЧКИ

лозаро-винарски кооперации и дружества и лозарскитѣ селища телеграфически да настоятъ предъ г-нъ М-ръ председателя и съ копие г-да министритѣ: на Финансиитѣ, Земледѣлието и Търговията и г-на председателя на камарата за следното:

1) Още въ тая сесия да мине предложението на Вид. народенъ предст. Н. Падаревъ за измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ и патентовния сборъ върху питиетата.

2) Включване къмъ законопроекта за освобождавания отъ мито стъклата за градинитѣ и безмитния вносъ на жглово желѣзо и галванизирана тель за телени конструкция на Афузъ-Али, като ги достави Земледѣлската банка и ги продава на лозаритѣ. Отъ съюза.

Всичко отнасяще се до

Българския Лозарски Съюзъ — София,

като членски вносъ (по 2 лева на декарь), помощи, протоколи, писма и пр. да се изпраща на адресъ:

До г-на Дончо Бъчваровъ, секретаръ на Българ. Лозар. Съюзъ
Площадъ „Славейковъ“ № 7 — IV етажъ — София,

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „Лозарски прегледъ“, като пари, статии, дописки и др. да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ — Плъвенъ

Абонамента е 60 лв. за година предплатени. За читалища и учреждения е също 60 лв.

За допуснатитѣ грѣшки въ адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованитѣ да пишатъ въ редакцията, като посочатъ погрѣшения и точния адресъ и № на записа или писмото, съ което сж изпратени паритѣ.

Лозари абонати, платете си абонамента за т. г. (1931), като изпратите съ пощенски записъ или съ препоръчно писмо 60 лева на редакцията въ Плъвенъ.

Лозари!

ГРОЗДОВИЯ МОЛЕЦЪ

най сигурно се унищожава само съ испытаното сръдство

НОСПРАЗЕНЪ

съ което едновременно се води борба и противъ

ПЕРОНОСПОРАТА.

Носпразенъ е особено ефикасенъ за десертнитъ грозда; той ускорява растежа на лѣтораслитъ, освежава листата, не изгаря ржцетъ и дрехитъ на лозаря и не се отайва, както парижката зеленина.

НОСПРАЗЕНЪ УВЕЛИЧАВА ЗАХАРНОСТЪТА на ГРОЗДЕТО
НОСПРАЗЕНЪ е одобренъ и препоръчанъ отъ Министерството на земледѣлието. ПРОДАВА се въ всички агрономни и земледѣлски бюра, кооперации, синдикати и отъ **БРАТЯ СЕМО** — СОФИЯ, ул. Търговска—Дринъ 1.

Генерални представители за България на „Байеръ-Майстеръ Луциусъ“—Отдѣлъ „Растителна Защита“ И. Г. Фарбениндустри А. Г. Леверкузенъ на Рейнъ—Германия
Искайте бесплатно сведения, упжтвания и брошури.

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ЛОЗОВЪ РАЗСАДНИКЪ

ОБЯВА № 199.

гр. Варна, 9 мартъ 1931 година.

Обявява се на интересующитъ се, че разсадника е пусналъ въ продажба повече отъ два милиона рѣзници — първокласенъ и второкласенъ дивъ лозовъ материалъ — Монтикола, Шасла берландиери 41 б, Рипария берландиери Телеки, Рипария рюпестрисъ 101¹⁴, Мурведъръ рюпестрисъ 1202 и Арамонъ рюпестрисъ Ганзенъ. Има сжщо и вкоренени лози Рипария рюпестрисъ 101¹⁴.

Материалътъ е строго автентиченъ, отгледанъ на колове, чистенъ редовно, отлично узрѣлъ и класиранъ прецизно. Поржкитъ се изпълняватъ най-бързо и добросъвестно. За по подробни сведения и ценитъ, интересующитъ се да се отнесатъ до Управителя Общинския Лозовъ Разсадникъ, гр. Варна, телефонъ № 203.
Управитель: П. Н. Антоновъ.

За водене борба съ гроздовия молецъ, които е единъ неприятель отъ първостепенна важность особено за лозаритъ въ южна България, съобщаваме следното:

Много сж химическитъ сръдства, които се препоръчватъ за пръскане на лозята противъ гроздовия молецъ, обаче не всички сж се оказали достатъчно ефикасни Нѣкой отъ тия сръдства се препоръчватъ за пръскане на лозитъ едновременно противъ гроздовия молецъ и противъ пероноспората Такъвъ препаратъ е „Фунгуранъ“.

Отъ опититъ правени отъ Държавната Земледѣлска Опитна Станция — София, презъ 1930 година се вижда, че най-добри резултати сж дали препаратитъ „Фунгуранъ“ 1⁰/₀, Урания зеленина 0·150⁰/₀ и парижката зеленина 0·150⁰/₀.

Това сж медно арсиникови съединения, които действуватъ едновременно противъ гроздовия молецъ, и всички гжсеници по овощнитъ дървета, както и противъ „Рапичния бръмбаръ“.

За да има добри резултати лозаритъ, както и всички земледѣлски стопани, трѣбва да водятъ борбата едновременно и общо, иначе нѣма да се получатъ желанитъ резултати.

Лозитъ се пръскатъ, като се приготви разтворъ и следъ това съ лозова пръскачка се пръска. Отъ „Фунгуранъ“ се взема 1 кгр. и се размѣства съ 10 литри вода, прибавя се и 1 кгр. пресно гасена варъ и следъ това се размиватъ въ буре до 10 литри. Предъ другитъ две сръдства „Фунгурана“ най-малко изгаря листата. Отъ Урания зеленина или Парижката зеленина се взема по 150 гр. за 10J литри.
К.

Само тези марки гарантират качеството и предпазват лозаря

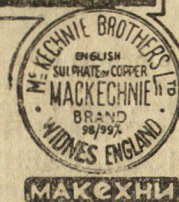
ВНИМАВАЙТЕ
варелитъ се подправятъ

АНГЛИЙСКИ
Sulphate of Copper

СИНИЯ
КАМЪКЪ

ПРЕДПАЗВА ОТЪ БОЛЕСТИ
ПОЗЯТА, РАСТЕНИЯТА ВЪ
ЗЕМЛЕДЪЛИЕТО И
ГРАДИНАРСТВОТО

МОНДИКЕЛЪ

ГАРАНТИРАНО
качество и чистота!

МАКЛЕСФИЛДЪ

РАЗЕТЕ СЕ ОТЪ ИМИТАЦИИ!

ОБРЪЩАЙТЕ ВНИМАНИЕ НА МАРКИТЪ!

ГАРАНТИРАНА 98-99% ЧИСТОТА
ПРИ СЪДЪРЖАНИЕ 25 НА СТО ЧИСТА МЪДЪ (БАКЪРЪ)
НАМИРА СЕ НАВСЪКЪДЕ.

Английскиятъ синъ камъкъ (бордолезовия разтворъ) въ смѣсъ
съ урания зеленина напълно замѣства всички препарати.

Неупотребявайте никакъвъ другъ синъ камъкъ освенъ Английския.

Лозари, овощари и градинари!!!

Слѣднитъ изпитани срѣдства ще спомогнатъ да получите
здрави плодове годни за износъ-

УРАНИЯ ЗЕЛЕНИНА: Най-ефтиното и най-ефикасно срѣдство. По-голъма пла-
ваемость, лепливость, не се утаява бързо. Съдържа 56—58% Арсеникъ. За да нѣмате
повредени плодове, то прибавяйте на всѣки 10J литри Бордолезовъ разтворъ само
отъ 75—100 грама Урания Зеленина.

ВИНУРАНЪ: Сжщата Урания Зеленина, обаче за напрашване.

КАРБОЛИНЕУМЪ РЮТГЕРСЪ: За зимно прѣскане. Гарантирано качество
марка „УРАНИЯ“.

НИКУРАНЪ: Убива смучащитъ вредители. Може да се прибавя къмъ Бордо-
лезовия, или Бордолезово-Ураниевъ разтвори. Не е отровенъ. На 100 литри вода се
се прибавя най-много 1 кгр. Никуранъ. Не съдържа газъ (петролъ).

ФУНГУРАНЪ: За едновременната борба противъ гроздовия и ябълковия мо-
лецъ, а сжщевременно и противъ манитъ, монилия, гниене, струясъваче и др. Употре-
бавя се само 1 кгр. на 100 литри вода. Най-ефикасенъ отъ нему подобни! Не повреж-
да коренитъ.

ПУЛГУРАНЪ: Противъ земнитъ бълхи и др. Особенно цененъ въ градинар-
ството. Гасенично лепило и др.

„Растителна защита“ — Хамбургъ

Гарантира качеството на предлаганата стока подъ
марка „УРАНИЯ“.

Съгласно закона за отровитъ продава се въ аптеки, дрогерии и др.